

Ikt.sz.: NEB/3-2/2014.

NEB-2/2014. sz. ülés
(NEB-2/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2014. június 12-én, csütörtökön, 13 óra 6 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A bizottság feladatainak áttekintése (Döntés a bizottság ügyrendjének, munkatervének elfogadásáról)</i>	5
<i>Határozathozatal</i>	6
<i>Határozathozatal</i>	6
<i>Albizottság megalakítása</i>	6
<i>Határozathozatal</i>	13
<i>Határozathozatal</i>	13
<i>Határozathozatal</i>	14
<i>Határozathozatal</i>	15
<i>Határozathozatal</i>	15
<i>A nemzetiségeket érintő választási eljárási kérdések megvitatása</i>	22
<i>Határozathozatal</i>	30
<i>Határozathozatal</i>	34
<i>Határozathozatal</i>	35
<i>Egyebek</i>	48

Napirendi javaslat

1. A bizottság feladatainak áttekintése
(Döntés a bizottság ügyrendjének, munkatervének elfogadásáról)
2. Albizottság megalakítása
3. A nemzetiségeket érintő választási eljárási kérdések megvitatása
(Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Fuzik János** szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke
Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke
Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
Hartyányi Jaroslava ukrán nemzetiségi szószóló
Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószóló
Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló
Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló
Ritter Imre német nemzetiségi szószóló
Dr. Turgyán Tamás örmény nemzetiségi szószóló
Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott

Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló Hartyányi Jaroszlavának ukrán nemzetiségi szószóló
Dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló Hepp Mihálynak ukrán nemzetiségi szószóló
Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló Fuzik Jánosnak szlovák nemzetiségi szószóló

Meghívott

Dr. Gyóriványi Réka (Kodifikációs Főosztály)

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 6 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

FUZIK JÁNOS szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: *(Az elnök csenget.)* Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Szószóló Asszonyok, Szószóló Urak! Tisztelt Bizottság! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága első rendes munkaértekezletét megnyitom.

Köszöntöm a bizottság tagjait, tisztelt vendégeinket, a média képviselőit, titkárságunk munkatársait, Győriványi Réka asszonyt, a Kodifikációs Főosztály munkatársát, aki nagy segítségünkre volt az ülés előkészítésében, és az Országgyűlés Hivatalának gyorsíró munkatársait is, akik a szó szerinti jegyzőkönyv elkészítésében nyújtanak nagy segítséget.

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes; 3 szószóló jelezte távollétét, de helyettesítésükről megbízással gondoskodtak.

Giricz Vera, ruszin nemzetiségi szószóló asszonyt Hartyányi Jaroslava ukrán nemzetiségi szószóló asszony képviseli, és szavaz majd a nevében; dr. Csúcs Lászlóné, lengyel szószóló asszony Hepp Mihály urat bízta meg ugyanezzel a feladattal, és Kreszta Traján, román nemzetiségi szószóló pedig számomra adott eseti képviseleti megbízást. Tehát tulajdonképpen a tanácskozás során 13 szavazattal dolgozunk. Ülésünk tehát határozatképes.

A napirendi javaslat elfogadása következik. Ezt írásban az egyéb anyagokkal kiküldtük. Az első napirendi pontban a bizottság feladatainak áttekintése kerül sorra. A második napirendi pont az albizottságok megalakítása, a harmadik pedig a nemzetiségeket érintő választási eljárási kérdések megvitatása. A negyedik napirendi pont pedig az Egyebek.

Van-e valakinek módosító javaslata, észrevétele a napirendhez? *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor szavazunk. Aki jóváhagyja a napirendi javaslatot, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenszavazat? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt. Egyhangúlag jóváhagytuk a napirendünket.

A bizottság feladatainak áttekintése (Döntés a bizottság ügyrendjének, munkatervének elfogadásáról)

A bizottság feladatának áttekintése. Tulajdonképpen folytatjuk az előző bizottsági ülésen megkezdett munkát. Egyrészt itt a munkatervünk és a bizottsági ügyrendünk jóváhagyása lenne a feladat. Különböző tézisek érkeztek be a munkatervünkhöz. Tudnunk kell, hogy a tavaszi ülészak tulajdonképpen lezárult - a parlament munkájára gondolok -, most a nyári rendkívüli ülészak munkája következik, és az őszi ülészak az, amikor valóban egy alapos, részletes munkatervet kellett létrehozunk. Ebben természetesen a kormány törvénykezési terveit is figyelembe kell vennünk vagy hasznos figyelembe vennünk, és a munkatervbe beépíteni. Természetesen ezekről az elképzelésekről még nem tudhatunk.

Azt javaslom, hogy ezt a munkatervet, amit összeállítottunk és esetleg most még egyéb tézisekkel kiegészíthetjük, és egészítsük ki, tehát ezt a munkatervet valójában ilyen tézisekként fogadjuk el. Ez nem végleges, az őszi ülészakra szóló munkaterv nyilvánvalóan.

Határozathozatal

Van-e valakinek olyan javaslata, amellyel már most még kiegészítené a felsorolt preferált témaköröket az őszi ülészakra, amelyeket megküldtünk már az elmúlt tanácskozásra is? Van-e esetleg olyan, amit már most felvehetnénk ide, ezzel együtt jóváhagyjuk, és ezt a munkát, a munkaterv összeállítását az őszi ülészak kezdetén, amikor a kormánynak is ismerjük a törvénykezési tervét, akkor véglegesítjük? *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincs most kiegészítő javaslat, és ezt mint egy tézisek gyűjteményét addig is elfogadjuk, kérem, szavazzunk ennek jóváhagyásáról! *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenszavazat? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt. Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

Az ügyrendünk tervezete már egy markánsabb munkaanyag, és alaposabban kidolgozott. Nyilván volt alkalmunk áttanulmányozni az ügyrendünket. Van-e esetleg az ügyrend tervezetéhez kiegészítő javaslat, észrevétel a bizottság tagjai részéről? *(Senki sem jelentkezik.)* Természetesen az ügyrend később is módosítható, bővíthető, alakítható. Ha ehhez nincs más, akkor szavazzunk arról, hogy a bizottság ügyrendjét elfogadjuk, jóváhagyjuk, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának lesz ügyrendje. Aki elfogadja, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenszavazat volt-e? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt. Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* 1 tartózkodással hagytuk jóvá. Köszönöm szépen.

Albizottság megalakítása

Az albizottság, illetve albizottságok megalakítása. Albizottság címet adtunk, hiszen az ellenőrző albizottság megalakítása kötelező feladat. Javaslatként elhangzott a múltkori ülésünkön, hogy nézzük meg, a bizottság tagjai esetleg milyen albizottságok felállítását javasolják, hagyjuk jóvá az albizottsági struktúrát és azután foglalkozunk személyi kérdésekkel. 10-én 12 óráig kértünk javaslatot, személyi javaslatot, illetve strukturális javaslatokat a bizottság tagjaitól az albizottságok típusára, feladatkörére. Összesítve a beérkezett javaslatokat, az ellenőrző albizottságot mint kötelezőt természetesen mindenki javasolta. Úgy összegezném, hogy oktatási és kulturális albizottságot többen javasoltak, valamint önkormányzati és költségvetési albizottságot. 13 fős a bizottságunk, de az elnök és az alelnök nem lehet albizottsági tag. A megmaradó 11 tagra többen konkrét számjavaslatot is tettek: az ellenőrző albizottságot 5 főre, a másik két albizottságot 3-3 főre javasolták; ez összesen 11 fő. Én azt javasolom, hogy hozzunk létre egy oktatási és kulturális albizottságot, amely természetesen a média és a hitélet kérdéseivel is foglalkozik, s ő majd megállapítja a maga ügyrendjét és tevékenységi körét. A másik albizottság pedig az önkormányzati és költségvetési albizottság lenne, ugyancsak 3 fővel, amely szintén létrehozná a maga ügyrendjét és meghatározná a pontos feladatkörét. Ezt a javaslatot szűrtem le a beérkezettek közül, természetesen a magam javaslatával kiegészítve.

Ritter Imre német szószóló úr jelentkezett szólásra. Tessék!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntök mindenkit. Meggondolásra javasolnám az albizottsági összetételt és létszámot. Azt gondolom, az, hogy oktatási vagy köznevelési albizottságnak nevezem, formai kérdés, de meghatározó a jövőnk szempontjából az oktatási albizottság, ezért eleve azt javasolom, hogy az legyen 5 fős és ne az ellenőrző albizottság.

A másik: én egyetértek azzal, hogy emellett egy kulturális, hitéleti, médiaügyekkel foglalkozó vagy sajtó albizottság legyen és egy ellenőrzési albizottság.

Azt gondolom, hogy az önkormányzati és költségvetési albizottság ülésein részt vehetünk, és adott esetben részt is kell vennünk, de a másik két területtel ez nem azonos súlyú. Én azt javaslom, ami a Kissné Köles Erikánál és Varga Szimeonnál is javaslat volt, hogy egyrészt oktatási és köznevelési, másrészt kulturális, hitéleti, média vagy sajtó albizottság legyen, ebből az oktatási albizottságot 5 taggal, az ellenőrzési albizottságot pedig, mint kötelezőt, 3 taggal javaslom létrehozni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen a javaslatot. Van-e még kérdés, észrevétel? Igen, látom, hogy többen is jelentkeznek. Elnézést kérek, nem tudatosult bennem a jelentkezési sorrend. A hölgyeké az elsőbbség, ezért Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló következik.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntöm elnök urat, a bizottság tagjait és minden résztvevőt. Sok mindenben egyetérték Ritter szószólótársammal, egy dologban azonban nem. Ez pedagógusbetegség: a köznevelés véleményem szerint egy kicsit tágabb fogalom, mert magába foglalja az óvodákat is. Nekünk az óvodák kérdésével is fontos foglalkoznunk, hiszen a nemzetiségi nevelés ott kezdődik, ezért gondoltam, hogy ez a kifejezés az oktatás fölé íródjon, ezért javasoltam ezt.

Teljesen egyetérték azzal, hogy az önkormányzati és költségvetési albizottság a mi részünkről egy kicsit okafogyott dolog. Nem annyira tudunk ebbe a témába belefolyni. Nyilvánvaló, hogy érinteni fogjuk minden szempontból és figyelemmel fogjuk kísérni ezt a munkát, de inkább látom ezt egy kicsit a parlamentre és mondjuk az országos önkormányzatok elnökeire vonatkozóan. Minden egyébvel pedig egyetérték.

Egy kérdésem lenne. Én azt a formációt javasoltam, hogy jogi, ügyrendi és ellenőrző albizottság. A múltkor nem tisztáztuk, hogy az ellenőrző albizottságnak önállóan kell-e lennie. Természetesen fejet hajtok a többség akarata előtt és nem akarom feltétlenül, csak azt gondoltam, hogy a munka segítése érdekében esetleg nem lenne-e baj ezt megkérdőjelezni. A létszámokban is egyetérték, megfontolásra érdemes, hogy a létszámok változzanak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az elfogadott ügyrendünkben 5 fős az ellenőrző albizottság, amit az előbb szavaztunk meg (*Ritter Imre: Módosítsuk!*), és a parlamenti dokumentumokban annak a neve ellenőrző albizottság. De természetesen a maga ügyrendjében, a feladatkörök meghatározásában nyilván ezeket a feladatokat is kitűzheti.

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Azért kértem szót, mert végül is az én javaslatom volt az önkormányzati és költségvetési albizottság. Azt nem tudom, hogy ezekre az albizottságokra milyen feladatokat, milyen döntést akarunk átruházni, vagy az albizottságoknak – az én értelmezésemben legalábbis – csak a döntések előkészítése, a többi bizottsági tag munkájának a megkönnyítése lenne a feladata. Nem vitatva azt, hogy a nemzetiségi életünkben a kultúrának, a köznevelésnek abszolút prioritása és kiemelt szerepe van, mégis úgy gondolom, hogy a kulturális és oktatási kérdéseknek egyre inkább a mi önkormányzataink adják meg a keretet. Én itt a jogszabályalkotástól kezdve az önkormányzatok munkájának a segítségével át bármilyen feladatot el tudok képzelni, de az, hogy mi lesz a köznevelésben, mi lesz a kultúrában, nagymértékben függ attól, hogy milyen keretek

vannak meghatározva az önkormányzatok számára, s nyilván még jobban függ attól, hogy milyen költségvetés áll ezeknek az intézményeknek a rendelkezésére.

Márpedig a mi bizottságunknak, úgy gondolom, ugyanúgy a feladatkörébe kell tartozzon, hogy a nemzetiségi intézmények költségvetéséről vagy az önkormányzatokról szóló bármilyen jogszabályalkotásba belefolyjon, és ez ugyanúgy ennek a bizottságnak a tevékenysége, és nem tartom szerencsésnek, ha eleve mi szűkítjük, és csak kultúrára és köznevelésre akarjuk a prioritásokat helyezni. Nyilván a többség véleményét elfogadom, de úgy gondolom, hogy lehet egy ilyen albizottságnak létjogosultsága. Ha a köznevelést, kultúrát ennyire fontosnak gondoljuk, mint ahogy valóban az, végül is nem kizárt, hogy valaki akár két albizottságnak is tagja legyen. Tehát attól, hogy most az ellenőrző albizottságot öt főben már az előbb elfogadott ügyrend szabályozza, ne korlátozzuk mi, hogy mindenki csak egy albizottságban legyen. Úgy gondolom, hogy aki dolgozni akar, az albizottságok végül is erről szólnak. Tehát, hogy aki dolgozni akar, azt hagyjuk. És ha oda öt ember jelentkezik, hogy szívesen venne részt a két albizottság munkájában, az most még nincs leszabályozva, nem? Jól tudom.

Tehát akkor ma beszéljük ezt meg, és ne ragaszkodjunk mereven egy ilyen elvhez, amit meg sem hoztunk, hogy egy ember, egy albizottság.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Dr. Turgyán Tamás, örmény nemzetiségi szószóló!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Kizárólag csak felvetés szintjén. Mindnyájan kettős identitással ülünk itt, ha ezt én jól sejtem. Tehát, ha más nem, akkor csak ez indokolná azt, hogy valamiféle külügyi albizottságot hozunk létre, vagy valamely csoportba illesszük be a külügyeinkkel foglalkozó témaköröket is. Sok esetben előfordulhat az, hogy közösen kell állást foglalnunk valamely nemzetiségünket érintő, de természetesen külpolitikai természetű ügyben, és nyilván a parlament, ha másban nem, az Interparlamentáris Unió tevékenységében számít arra, hogy mi részt vegyünk az országaink közötti külkapcsolatok ápolásában vagy szépítésében.

Ha esetleg átgondolnánk, akkor vessük fel ezt is, hogy valahogy csoportosítsuk ezt is bele a rendszerbe.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hartyányi Jaroslava, ukrán nemzetiségi szószóló!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Üdvözlök mindenkit, a vendégeket és az elnökséget. Egyetértek Lyubomirral. Kiindulok abból, hogy nekünk van egy kötelezően létrehozandó albizottság, ez az ellenőrzési. A többi tőlünk függ.

Kérdésem van is ehhez rögtön, hogy tovább tudjak menni, hogy ez milyen költséget igényelhet. Tehát ez nem plusz tiszteletdíj, ez nem semmi, tehát annyit hozhatunk létre, amennyit csak úgy érzünk, hogy fontosnak tartjuk, és elbírjuk a munkát. Tehát ebből ne csináljunk kardinális kérdést. Az egyik kötelező, a másik az, hogy témák szerint lehet csoportosítani, hogy mindenki, aki dolgozni akar, egyetértek, hogy dolgozzon is.

Úgy érzem, hogy a mai napon, ami kötelező, azt hozzuk létre, tehát erről szavazzunk, a többit tanácskozzuk végig, beszéljük meg egymás között, hogy ki hol akar dolgozni, hol szeretne dolgozni, mert először meg kell határozni, hogy milyen kritérium alapján fognak dolgozni a bizottságok. Tehát azt tudja az ember, ha valamit

elvállal, akkor mit vállal el. Tehát ne vállaljuk túl magunkat, és ne bujkáljunk, ez a kettő szélsőség van.

Tehát van egy javaslatom, hogy ami a kötelező, azt most hozzuk létre, határozzuk meg, hogy hány fő, mert azt akkor rögtön meg kell határozni, a többi tárgyalás témáját képezi, hogy megbeszéljük, hogy ezt komolynak látjuk. Tehát ne hozzunk, mondjuk, húsz bizottságot, de ne korlátozzuk magunkat, ha valamennyiben mindenki szeretne segíteni a bizottság munkájában. Mert nekem az a véleményem, hogy az albizottságnak az az elsődleges feladata, hogy a bizottság munkáját elősegítse. Ez az elsődleges feladata, abban a témában.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Koranisz Laokratisz, görög nemzetiségi szószóló!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Én is mindenkit szeretettel üdvözlök. Olvasva az e-maileket, amelyeket akár Lyubomir, akár te magad is küldtél a bolgár nemzetiségtől, egyetértek abban, hogy ez az 5-3-3, ugyanis az albizottságnak az lesz a feladata, hogy bizonyos kérdésekben a bizottság felé előterjesztésekkel éljenek. Semmi több. Amikor majd bármilyen bizottságtól, bármilyen előterjesztés érkezik egy bizonyos kérdéstről, úgyis mi döntünk mindahányan. Tehát ne legyen olyan kardinális dolog most, ne azon vitatkozzunk, hogy hány bizottság miért, hogyan, és húzzuk az időt, hanem ezt a három bizottságot, ha már az itt jelen lévők többsége ezt elhatározta, azt alakítsuk meg, és folytassuk a napirendi pontokat.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ritter Imre, német nemzetiségi szószóló!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm. Csak két mondat erejéig. Egyrészt, amit a Tamás felvetett, ígéretet kaptunk rá, és nemcsak ígéretet, hanem a gyakorlatban is már működik meg megtörtént, hogy a különböző nemzetközi kapcsolatok esetében a nemzetiségi szószólót elviszik, meghívják. Arra is ígéretet kaptunk, hogy az Interparlamentáris Unió is a későbbiekben nemzetiségi szószólókkal kiegészítésre kerül.

Tehát elfogadva, amit a Tamás mond, hogy persze, hogy a külügyi kapcsolatok fontosak, de ha minden olyanban meg állást kell foglalni, úgyis ez a bizottság együttesen, valamennyien fogunk állást foglalni.

Tehát azt javaslom, hogy legyünk mértéktartóak az elején. Azt gondolom, hogy a háromból egy bizottság kötelező, kettőnek a létjogosultsága meg, azt hiszem, hogy nem kérdőjelezhető meg - hozzátéve, hogy természetesen én azért mondtam, hogy a köznevelés jobb, valóban, az oktatásban a nevelés nincs benne, ez teljesen egyértelmű.

Most az, hogy az ellenőrzési albizottság öt fővel van bent, úgyis módosítanunk kell az ügyrendünket, ha meglesz az a két bizottság, hogy annak mi lesz a pontos neve meg a létszáma, tehát az nem probléma.

Tehát még egyszer azt javaslom átgondolásra, mert három fővel egy bizottság, ha már egy ember nem tud jönni, akkor ketten beszélgetnek. És azért öt fővel, azt mondom, hogy akkor abban a bizottságban azok a nemzetiségek, akik ebben mélyebben és erőteljesebben érintettek, mind az albizottságban is benne lehetnek, részleteiben átbeszélve, előkészítve mindent, ami felmerül, és úgy hozhatják a bizottság elé a javaslatokat. Míg háromnál, ha egy ember nincs, vagy külföldön van, vagy bármi, az nem bizottság.

Tehát azt javaslom, hogy az ellenőrző albizottságot hagyjuk háromfősnek, és a köznevelési vagy oktatási-nevelési albizottságot pedig ötfősnek. Munka szempontjából és hatékonyság szempontjából is.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kicsit ellentmondásosnak érzem a dolgot, hiszen nyilván az ellenőrző albizottság is fontos, sőt kötelező, és ha a háromfős albizottság nem igazán hatékony, akkor nyilván ez az albizottság sem működne így hatékonyan. Ez egy kis közbevetés.

Van-e még valakinek kérdése? *(Jelzésre:)* Igen. Kissné Köles Erika, szlovén nemzetiségi szószóló!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelt Bizottság! Én csak azt szeretném javasolni, hogy ne halogassuk a feladatunkat. Kedd délig kellett a javaslatokat megtenni. Mindenki átgondolhatta. Alakítsuk meg azt a három bizottságot. Nem gondolnám, hogy nekünk fel kell szaporítanunk a bizottságok számát. Azzal azért szembesülni kell, hogy a bizottsági munkát úgy kell végezni nyilván, hogy jelen vagyunk, mert valóban, ha ketten beszélgetünk, annak nem sok értelme van.

Minél több albizottságot hozunk létre, ez annál nehezebb lesz, és valóban, a sarkalatos kérdésekben úgylis itt, 13-an fogunk dönteni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még javaslat, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, a következőképpen foglalnám össze. A két véglet az volt, hogy csak a kötelezőt hozzuk létre, illetve hogy bővítsük az albizottságok számát a javasolt háromnál többre.

Hartyányi Jaroslava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Én nem javasoltam azt, hogy bővítsük, ez félreértés volt. Én azt mondtam, hogy ma azt hozzuk létre, ami kötelező, a többit pedig – mivel eltérő vélemények voltak, például külügyi, meg más elnevezések, más csoportosítások – gondoljuk még át. Csak annyit mondtam, hogy annyit hozzunk létre, amennyit csak akarunk, de konszenzussal. Tehát nem egy ötlet alapján, hanem együtt állapodjunk meg abban, hogy mi legyen. Nem szélsőséges javaslatom volt, hogy minél több albizottság legyen, hanem azt mondtam, hogy egyet, a kötelezőt ma hozzuk létre, a többiről pedig még tárgyaljunk, ezzel ugyanis nem kell sietni, nincs hova sietnünk. Ami kötelező, azt keddig kell létrehozunk.

ELNÖK: Én azt mondtam, hogy kétféle nézet hangzott el, egyrészt hogy csak a kötelezőt hozzuk létre, másrészt pedig hogy hozzunk létre többet, mint amennyit eredetileg javasoltunk. Én nem elemeztem senkinek a hozzászólását, csak azt mondtam, hogy két véglet volt. A közbenső szavazás valószínűleg már sok mindent eldönt. Most nem akarnék minden javaslatot szavazásra feltenni. Ha azt most megszavazzuk, ahogy javasoltuk, hogy három albizottságot hozzunk létre, akkor néhány javaslatot nyilván kizárunk, azt is, hogy csak a kötelezőt hozzuk létre, és azt is, hogy most többet hozzunk létre. Ha pedig ez nem kap többséget, akkor megnézzük, hogy mi a többség akarata. Tehát van egy kötelezőnk és javasoltuk, hogy most még két albizottságot hozzunk létre, aztán majd rátérünk arra is, hogy mi legyen az a másik kettő, hiszen ott is többféle javaslat volt. Arról majd külön döntünk.

Szavazásra teszem fel: aki jóváhagyja azt, hogy a kötelező mellett még két albizottság, tehát ma három albizottság létrehozásáról döntsünk – se többről, se kevesebbről –, az szavazzon! *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenszavazat van-e? *(Nincs.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy.

Megállapítom, hogy a bizottság 12 igen szavazással, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett úgy döntött, hogy három albizottság létrehozásáról fogunk szavazni.

Külön szavazásra teszem fel a kérdést. Aki támogatja azt, hogy ma az ellenőrző albizottságot létrehozzuk, kézfeltartással szavazzon. *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenszavazat van-e? *(Nincs.)* Tartózkodott-e valaki? *(Nem.)* Megállapítom, hogy ezt egyhangúlag jóváhagytuk.

Aki támogatja, hogy 5 fős legyen ez a bizottság, az kézfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenszavazat van-e? *(Szavazás.)* Egy. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Senki. Megállapítom, a bizottság 12 igen szavazattal, 1 nem ellenében úgy döntött, hogy az ellenőrzési albizottság 5 fős legyen.

Felmerült az, hogy a másik két albizottság közül az egyik köznevelési legyen. Azt hiszem, erről különösebben nem is kell szavazni, mert ez evidens, az oktatási csak egy munkacím volt. Bár most már határozzuk meg úgy a nevét, ahogy az szerepelni fog. Az egyik verzió az volt, hogy a köznevelés és a kultúra kerüljön egy bizottsághoz, és hogy egy önkormányzati és költségvetési albizottság jöjjön létre, a másik felvetés pedig az volt, hogy a köznevelést és a kultúrát válasszuk külön egy-egy önálló albizottságba.

Tehát egyrészt az a javaslat, hogy egy köznevelési és kulturális albizottságot hozzunk létre, másrészt pedig az, hogy ezt a két területet válasszuk szét önálló köznevelési és önálló kulturális albizottságra. Ha jól értettem, ez volt a javaslat lényege. Ki támogatja az eredeti javaslatot, hogy köznevelési és kulturális albizottságot hozzunk létre? De nyugodtan tessék mondani, nehogy valamit rosszul tegyek fel szavazásra. Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Nem tudom, hogy a kollégáim, akik javaslattal éltek, mit szólnak hozzá, de én el tudom fogadni elnök úrnak azt a javaslatát, hogy a köznevelési és kulturális albizottságba azzal a tartalommal, amit itt majd meg fogunk határozni, belefér a hitélet és a médiaügyek témája, s ez legyen egy albizottság. Tehát azt javaslom elnök úrnak, hogy tegye föl a saját javaslatát, és ha nem megy át, akkor lehet erről tovább vitatkozni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ritter Imre német nemzetiségi szószóló kér szót.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Megint csak felvetem, gondoljuk már meg, hogy a gazdasági albizottságnál egy évben van egy éves költségvetés, amihez érdemben hozzá lehet szólni, és utána slussz egész évben. Most három emberrel csinálunk egy oktatási és kulturális albizottságot, amiben benne van az egész oktatás, nevelés, a civil egyesületek, a kultúra, a hitélet és minden más. Öt ember lesz majd az ellenőrző albizottságban, amelyik gyakorlatilag félig-meddig formális, lesz egy gazdasági, amely hasonló, és a 11 vagy 13 emberből három lesz abban az albizottságban, amely a tevékenységünk 90 százalékát lefedi. Azt kérem, hogy ezt mindenki gondolja át. Én fenntartom azt, ahogy ezt többen is javasolták, hogy ezt két külön albizottságba tegyük. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Erről szól a szavazásunk. Ezt már megtárgyaltuk és most szavazunk. Ezt mi magunk fogjuk eldönteni, hiszen mi azért nem kultúra- és oktatásszervezők vagyunk, hanem törvényekkel foglalkozunk. Szerintem valamilyen módon döntenünk kell. Nem tudom, hogy el fogunk-e jutni konszenzushoz akkor, amikor valóban sokféle nézet van. Ezt egyszer el kell dönteni és meg kell próbálni. Ha nem működik, ha látjuk, hogy nem igazán működik, változtatunk. Az ügyrendünk azt tartalmazza – erre felhívnám a figyelmet –, hogy ha egy évig nem ül össze egy albizottság, azt az elnök megszüntetheti. A lényeg az, hogy ezek dolgozzanak és találjanak olyan területet, amivel valóban hasznos tevékenységet fejthetnek ki.

Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Mégis visszatérek ahhoz, amit javasoltam. Lehet, hogy nem támogattok, de még egyszer mondom, a miénk egy különleges bizottság, itt nem frakciók ülnek, nem frakciótagok, hanem egy mindenkiért, mindenki egyért kell, hogy legyen. S ha itt az egyik ezt mondja, a másik azt, akkor javasolom, egy következő ülésen szépen gondoljuk végig, hogy ki hol akar lenni, és akkor meg tudunk állapodni. Az nagyon jó, hogy minden többségi szavazással menjen, de a végén ebből nagy probléma lesz. Mivel ezek nem kardinális kérdések, mert lehetne ez is, meg az is, lehet csak egy, de lehet kettő is, ez már nem számít. Az a lényeg, hogy konszenzussal döntsünk, mert én ezt a bizottságot csak így látom működőképesnek. Ha mindig a többségi szavazást erőltetjük, akkor az egyetértés és szolidaritás elve el fog veszni. Tehát előbb ülünk össze és beszéljük meg, ki hol akar dolgozni.

ELNÖK: Azt hiszem, egy fontos dolog van itt, hogy végre dolgozzunk és valamit csináljunk. Elhatároztuk, hogy albizottságot fogunk alakítani. Megállapodtunk, hogy a bizottsági tagok kedden 10 óráig leadják a javaslatukat. Három darab javaslat érkezett, mindenki tudja, ki adta le és ki nem. Így nehéz albizottságot alakítani, hisz így legközelebb se lesz albizottságunk. Valamerre el kell indulnunk, mert egy kicsit neveltségessé válunk.

Hepp Mihály horvát szószóló úr!

HEPP MIHÁLY horvát nemzetiségi szószóló: Mindenkit köszöntök. Én teljes mértékben egyetértek Imrével, amikor azt mondja, hogy egy nagyon fontos albizottság az, amit az Erika javasolt. Lyubomir meg azt mondta, hogy az albizottságok átjárhatóak lehetnek, tehát egy ember akár két albizottságnak is lehet tagja. Én amellett lennék, hogy az is legyen öttagú, s a pénzügyi albizottság se legyen háromtagú. Azt hiszem, így megoldható a kérdés. Itt mindannyian zömmel a kultúrával, az oktatással foglalkozunk, meg a külügyekkel, ahogy a Tamás mondta, és ezt is bele lehet préselni ebbe a dologba, mert az anyaországokkal való kapcsolat egy nagyon fontos része a dolognak. Azt hiszem, hogy ez egy jó konszenzus lehetne.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varga Szimeon bolgár szószóló úr kért szót.

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Én is köszöntök mindenkit. Picit kivártam. Elnök úr elmondta, hogy három javaslat érkezett – én voltam az egyik javaslattevő –, és az albizottságok neveiben biztosan meg fogunk tudni állapodni.

Én is úgy gondolom, hogy az oktatás lenne, és abba belefér a köznevelésért albizottság, akár ilyen néven, és a kultúra, sajtó, médiaügyek, hitélet, az meg legyen egy bizottság, és szerintem döntsünk mindenféleképpen, tehát ne húzzuk.

Legközelebb a személyi kérdésekben majd utána tudunk dönteni. Szerintem mindenféleképpen döntsünk. Nekem ez a javaslatom.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nyilvánvalóan az albizottsági struktúra változtatható. A létszámoknál én is óvatos leszek nyilván a szavazásnál most majd, hiszen lehet, hogy megszavazunk egy bizottságot öt fővel, és nem lesz öt ember, aki ott dolgozna. Tehát ez nyilván egy más dolog.

De hogy az őszi ülészsakra valóban fel tudjunk valamilyen módon készülni, azt hiszem, hogy el kellene indulnunk, amikor már elhatároztuk, hogy a kötelező mellett albizottságokat hozunk létre.

Határozathozatal

Tehát tulajdonképpen elhatároztuk azt, hogy három albizottságot ma létrehozunk. A másik albizottságnál a kérdés az, hogy legyen-e ez a köznevelés és a kulturális terület közös albizottsága. Aki ezzel egyetért, kérem, szavazzon! *(Szavazás. - Hartyányi Jaroslava: Gíricz szavazni fog, én tartózkodom.)* 9, ez többség. Rendben van. Aki nem értett ezzel egyet? *(Szavazás.)* 1 képviselő. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 2 képviselő. Köszönöm szépen. Tehát ezt a köznevelési és kulturális albizottságot megpróbáljuk most egy tető alatt elindítani egy ilyen nevű albizottságként.

A harmadik bizottságra az eredeti javaslat önkormányzati és költségvetési albizottság, ez volt a beérkezett javaslat. Tehát az önkormányzati szféra és a költségvetés. *(Farkas Félix: Bocsánat! Tamásnak volt egy javaslata, és én javaslom, hogy a külügyi, mint olyan, kerüljön ide, az önkormányzati és költségvetésibe. Hiszen az önkormányzat foglalkozhat külügyi dolgokkal. Bocsáss meg!)* Igen, tehát, hogy ez a külügyi témakör. *(Farkas Félix: Igen.)* Természetesen. Azt hiszem, hogy akik ebben az albizottságban dolgoznak majd, és meghatározzák a feladatkörüket, hogy mivel kívánnak foglalkozni az önkormányzati és a költségvetési szférán belül, azok nyilván ezt bevehetik oda minden további nélkül. *(Közbeszólás: Nevesíthetjük is.)* Önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottság? *(Közbeszólások: Igen!)* Rendben. Akkor még egyszer felteszem szavazásra.

Határozathozatal

Tehát, aki egyetért azzal, hogy a harmadik albizottságunk elnevezése önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottság legyen, így alakuljon meg, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenszavazat? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás. Tehát tulajdonképpen ebben ilyen formában megállapodtunk.

A kérdés az, hogy hány fősek legyenek ezek a bizottságok. Az ellenőrzőnél szavaztunk az öt főről? *(Jelzésre:)* Tehát ott megszavaztuk, jó, bocsánat! Köszönöm szépen a segítséget.

Tehát tulajdonképpen itt most kétféle úton lehetne elindulni. Vagy arra, hogy a megszavazott albizottságoknál meghatározzuk a létszámokat. Azt hiszem, hogy ez is nagyon jó javaslat, hogy nem kell az 5-3-3-hoz ragaszkodnunk, hiszen, ha valaki másik albizottságban is kíván dolgozni, ennek semmiképpen ne szabjunk gátat. Tehát akkor lehet, hogy ne határozzuk meg előre.

Érdeklődni szeretnék, hogy ki az, aki szívesen tevékenykedne az ellenőrző albizottságban. *(Többen jelentkezők.)* Ez egy ötfős albizottság lenne. Varga Szimeon úr, Koranisz Laokratisz, Turgyán Tamás - ez három *(Alexov Lyubomir: Akkor leszek*

én is!) -, Alexov Lyubomir, négy, tehát négyfős a bizottság. (*Alexov Lyubomir: A Traján meg nincs itt. - Derűltség.*) A Traján megkért, hogy őt a köznevelési bizottságba mint intézményfenntartót, bár érdekes módon nem tudott akkor még az önkormányzatról. Tulajdonképpen még egy hely kiadó. Az elnök, elnökhelyettes, alelnök nem lehet. Tehát azért 11-ből sáfárkodunk. (*Jelzésre:*) Hepp Mihály horvát szószóló úr. Tehát öttagú a bizottság. Az ügyrendünk szerint mi választjuk meg a bizottság elnökét és alelnökét is.

A bizottság tagjai közül egy főre érkezett javaslat, Farkas Félix alelnök úr javasolta dr. Turgyán Tamást az ellenőrző albizottság elnökének. Ez írásban érkezett be. Fenntartja alelnök úr? (*Farkas Félix bólint.*) Fenntartja a javaslatát.

Van-e más javaslat a bizottság tagjai részéről? Megkérdezem dr. Turgyán Tamás, örmény szószóló urat, hogy vállalja-e ezt a tisztséget.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Igen.

ELNÖK: Vállalja. Köszönöm szépen. Van-e más javaslat? (*Kissné Köles Erika jelentkezik.*) Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Én egy kérdést szerettem volna feltenni. Nem tudom, általában a bizottságok kialakításánál működik egy olyan, hogy a bizottságok tagjai önmaguk közül tesznek javaslatot a bizottság vezetőjére. Nem tudom, hogy ezt megkerüljük...

ELNÖK: Igen, szokott lenni egy ilyen gyakorlat. Én az elfogadott ügyrendünkből indultam ki, ezt párszor már végigolvastam, 26 oldal, tudjuk, hogy ez egy komoly anyag. Abban az áll, ott csak egy albizottsággal, a kötelezővel foglalkozunk, tehát, hogy ez ötfős, és a bizottság választja meg az elnökét, tehát, hogy nem maguk közül választják. Ezt hagytuk jóvá. Ezért bátorkodtam így előterjeszteni.

Nem tudom, hogy van-e még... (*Varga Szimeon jelentkezik.*) Varga Szimeon, bolgár szószóló úr!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Nekem más javaslatom lenne, én Lyubomirt javasolnám elnöknek az ellenőrző bizottságnál, ha elfogadja.

ELNÖK: Köszönöm szépen a javaslatot. Kérdezem Alexov Lyubomir, szerb szószóló urat, hogy elfogadja-e a jelölést az albizottsági elnöki tisztségre.

ALEXOV LYUBOMIR (szerb nemzetiségi szószóló): Igen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy van-e más javaslat. (*Senki sem jelentkezik.*) Ha nincs, akkor végül is két elnökjelöltünk már van az ötfős bizottságba. Tehát lássuk a döntéseket a javasoltak sorrendjében.

Tehát, aki dr. Turgyán Tamás urat támogatja albizottsági elnöknek, szavazzon kézfeltartással! (*Szavazás.*) 2. Ellenszavazat és tartózkodás, azt hiszem, hogy itt most fölösleges.

Aki Lásztity Lyubomirt támogatja... - (*Moraj.*) jaj, mit beszélek! Alexov Lyubomirt, bocsánat! Már előreszaladtam - ...tehát szavazzon kézfeltartással! (*Szavazás.*) Látható többség. Akkor a bizottság végül is Alexov Lyubomir szerb szószóló urat javasolta az ellenőrző albizottság elnöki posztjára.

Van-e javaslat az alelnöki tisztségre? *(Senki sem jelentkezik.)* Én a magam részéről dr. Turgyán Tamást javaslom, aki elnöki tisztségre javasolva volt, ha elfogadja a szószóló úr.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Természetesen elfogadom *(Alexov Lyubomir felé:)*, ha elnök úr is beleegyezik. *(Derültség.)*

Határozathozatal

ELNÖK: Van-e más javaslat? *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor szavazunk. Aki támogatja dr. Turgyán Tamás alelnöki posztját, szavazzon! *(Szavazás.)* Látható többség, tulajdonképpen egyhangú.

Gratulálunk az új albizottság tagjainak, tisztségviselőinek, és eredményes és jó munkát kívánunk!

Tulajdonképpen a köznevelési és kulturális albizottság létrehozása a következő feladatunk. Ki az, aki szívesen dolgozna... Vagy határozzuk meg. Azt hiszem, hogy itt az öt fő nem lehet kérdéses, tehát akkor szavazzunk erről.

Határozathozatal

Aki egyetért azzal, hogy ez az albizottság is öt fővel működjön, kérem, szavazzon! *(Szavazás.)* Látható többség, illetve feltehetően egyértelmű. Volt-e ellenszavazat? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt. Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt. Egyhangúlag jóváhagytuk.

Szeretném kérni – amire javaslatok nem érkeztek –, hogy ki hol szeretne dolgozni. Engem Kreszta Traján megbízott azzal, hogy közvetítem, ő szívesen dolgozna a köznevelési albizottságban. Tehát én Kreszta Traján urat javaslom, mint egy tagot. Ki szeretne még vagy javasolni, vagy dolgozni ebben az albizottságban. Sorolom a jelentkezőket: Kissné Köles Erika, Ritter Imre és Hepp Mihály. Így tehát Kreszta Trajánnal, mint legelőször javasolttal együtt már négytagú az albizottság. Ötödikként ki szeretne még részt venni, vagy kit szeretnénk esetleg az itt nem jelenlévők közül javasolni?

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Én javasolnám a ruszin kisebbség elnök asszonyát, aki a TÁMOP dolgokban benne van, és úgy érzem, hasznosan tudna itt dolgozni.

ELNÖK: Csak ő nem jelezte a részvételi szándékát.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Engem nem bízott meg azzal, hogy javasoljam, csak azzal, hogy szavazzak helyette.

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Én mégis javaslom, és ha nem fogadja el, az egy más kérdés.

ELNÖK: Abban állapodtunk meg, hogy ez az albizottság öt fős legyen, de ha most csak négy főt tudunk ebbe az albizottságba megválasztani, az még nem tragédia, hiszen erre visszatérhetünk később. Ez az albizottság így már működőképes. Ha most nem választunk ötödik tagot, akkor lehetőséget nyújtunk azoknak is, akik ma nem lehetnek jelen. Ha ők ilyen irányú megbízást nem adtak, akkor erre visszatérhetünk, de most négy fővel is létrehozhatjuk ezt az albizottságot. *(Farkas Félix: Öttel, csak*

most négy főt nevezünk meg.) Öt főben állapítottuk meg a létszámát, és most négy főről szavazunk.

Aki egyetért azzal, hogy Hepp Mihály a köznevelési és kulturális albizottság tagjaként dolgozzon, tevékenykedjen, kézfeltartással szavazzon! (Szavazás.) Látható többség. Ellenszavazat volt-e? (Nem.) Nem volt. Ki tartózkodott? (Szavazás.) Egy. Megállapítom, hogy a bizottság 12 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett Hepp Mihályt megválasztotta az albizottság tagjának.

Aki egyetért azzal, hogy Ritter Imre német szószóló úr is az albizottság tagja legyen, kézfeltartással szavazzon! (Szavazás.) Látható többség. Ellenszavazat volt-e? (Nem.) Nem volt. Tartózkodás volt-e? (Nem.) Nem volt. Megállapítom, hogy a bizottság Ritter Imrét egyhangúlag megválasztotta az albizottság tagjának.

Aki egyetért Kissné Köles Erika jelöltségével, illetve albizottsági tagságával, kézfeltartással szavazzon! (Szavazás.) Látható többség. Ellenszavazat volt-e? (Nem.) Nem volt. Tartózkodás volt-e? (Nem.) Nem volt. Megállapítom, hogy a bizottság Kissné Köles Erikát egyhangúlag megválasztotta az albizottság tagjának.

Aki egyetért Kreszta Traján albizottsági tagságával, az kézfeltartással szavazzon! (Szavazás.) Látható többség. Ellenszavazat volt-e? (Nem.) Nem volt. Tartózkodás volt-e? (Nem.) Nem volt. Megállapítom, hogy a bizottság Kreszta Trajánt egyhangúlag megválasztotta az albizottság tagjának.

Tehát megállapítom, hogy a köznevelési és kulturális albizottság tagjai Hepp Mihály, Ritter Imre, Kissné Köles Erika és Kreszta Traján. Egyelőre négy fővel alakítjuk meg az albizottságot, s a későbbiekben öt főre feltöltjük.

A harmadik az önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottság. (Kissné Köles Erika: Előbb a köznevelési és kulturális albizottság elnökét kellene megválasztani.) Ez igaz. Köszönöm szépen.

Ritter Imre kér szót.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: A napirendben is az van és előtte is azt mondtuk, hogy a két bizottság elnökét és tagjait nem a mai ülésen választjuk meg, hanem előbb még egyeztetünk. S mivel most többen nincsenek itt, azt gondolom, nem lenne szerencsés most ebbe belemenni. Aki itt van és a tagságára vonatkozóan nyilatkozik, az természetes, de az elnök és az alelnök választását hagyjuk akkorra, amikor azok is itt vannak, akik benne vannak az albizottságban.

ELNÖK: Köszönjük a javaslatot. Én már ösztönösen így csináltam. Aki egyetért Ritter Imre szószóló úr javaslatával, kérem, kézfeltartással szavazzon! (Szavazás.) Látható többség. Ellenszavazat van-e? (Szavazás.) Kettő. Ki tartózkodott? (Szavazás.) Egy. Megállapítom, hogy a bizottság 10 igen szavazattal, 2 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett elfogadta Ritter Imre szószóló úr javaslatát. Erre a kérdésre a következő ülésünkön fogunk visszatérni.

Az önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottság létszámát eredetileg három főben javasoltuk megállapítani, viszont a külügyekkel is bővült ennek az albizottságnak a tevékenysége. Többször is elhangzott, hogy ide elég lenne három fő, de elhangzott az is, hogy egy három fős albizottság nem igazán működőképes, mert egy hiányzó esetén már csak két ember beszélget. Ezért az eredeti javaslatom feladva 5 főre javaslom ezt a bizottságot is, és így is teszem fel szavazásra a kérdést.

Aki egyetért azzal, hogy ez az albizottság is 5 fővel alakuljon meg, kérem, kézfeltartással szavazzon! (Szavazás.) Látható többség. Aki ellene szavaz, kérem, kézfeltartással jelezze! (Szavazás.) Nincs ilyen. Ki tartózkodott? (Szavazás.) Három. Megállapítom, a bizottság 10 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 3 tartózkodás mellett elfogadta, hogy a harmadik albizottság is 5 fővel alakuljon meg.

Most a munkára való jelentkezés fázisa következik. Aki szívesen dolgozna az önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottságban, az kézfeltartással jelezze. Természetesen több albizottságban is lehet dolgozni, sőt én azt hiszem, hogy az, aki valamelyik albizottságban dolgozik, a másik albizottságnak elnöke és tisztségviselője is lehet. Egyelőre négyen jelezték, hogy szívesen dolgoznának ebben az albizottságban: Varga Szimeon bolgár szószóló, Koranisz Laokratisz görög szószóló, dr. Turgyán Tamás örmény szószóló és Alexov Lyubomir szerb szószóló úr. (*Ritter Imre: Én hivatalból jelentkezem.*) Ritter Imre német szószóló úr is jelezte részvételi szándékát. Akkor ezt a bizottságot sikerül feltöltenünk, ha támogatjuk a jelentkezőket.

Alexov Lyubomir elnök úr jelentkezett szólásra.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Az előbb az ellenőrző albizottság kapcsán szavaztunk a tisztségviselőkről. Akkor én úgy gondoltam, hogy minden bizottság esetében szavazunk, ezért mentem bele a jelölésbe, és szívesen is csinálnám. De ha a másik két bizottság elnökéről és alelnökéről egy konzultáció után fogunk dönteni, akkor – lehet, hogy komolytalannak tűnik a dolog, de – szívesen felajánlom, hogy ezt is tekintsük tárgyalannak, és a leendő egyeztetés után térjünk vissza az ellenőrző albizottság tisztségviselőinek a megválasztására. Mert mi indokolja azt, hogy erről szavaztunk, a másik kettőnél pedig csak egy szélesebb körű egyeztetés után szavazunk? Ez pedig az egyetlen kötelező albizottságnál egy ad hoc szavazással megoldható. Én nyilván örülök a megtiszteltetésnek, annak, hogy rám, illetve ránk esett a választás, de ha a bizottság igényli, akkor én a magam részéről – megkérve persze mindenkit, hogy ne vegye komolytalannak a dolgot – felajánlom, hogy visszalépek a következő szavazásig, már ha szükséges az, hogy erről konzultáljunk.

ELNÖK: Nem igazán értettem meg azt, amit Alexov Lyubomir szószóló úr mondott. A harmadik albizottságba még nem választottunk tisztségviselőket, a másokban végképp nem, mert nincs feltöltve az albizottság. Mivel ez fel van töltve, itt dönthetünk, de nem szükségszerű, hogy ennek az albizottságnak is megválasszuk a két tisztségviselőjét. Az elsőt megválasztottuk. Nem értem, hogy miből akarsz visszalépni.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Lehet, hogy én nem figyeltem, de mivel most 13 szavazattal dolgozunk, ez gyakorlatilag olyan, mintha Kreszta Trajan vagy bárki itt lenne, mert valakit megbízott a helyettesítésével. Tehát 13 szavazat van bármire.

Éppen ezért én úgy értettem, amikor az előbb ennél a köznevelési bizottságnál volt szó a tisztségviselőkről, itt az hangzott el, hogy ne válasszunk tisztségviselőt, nem azért, mert Traján nincs itt, hanem azért, mert egy konzultáció után kerüljön sor a választásra. Jól értettem, Imre a javaslatot? (*Jelzésre:*) Jól értettem.

ELNÖK: Egy pillanat! Ez azért is hangzott el, mert a bizottság tagsága nem teljes létszámú. Tehát csak négy főt választottunk a bizottságba, azért is volt ez a konszenzusos javaslat. Ez volt az egyik indítéka, hogy nem ötfős a bizottság.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Én csak azért ajánlottam fel, mert én úgy értettem, hogy ez akkor a másik bizottságra is vonatkozik, és ha a háromból kettő bizottságnál nem választunk tisztségviselőt, akkor én azért mondtam, hogy ha úgy alakul, a magam részéről szívesen visszalépek, ha ez egy konzultáció eredménye kell legyen, hogy melyik albizottságnak ki a tisztségviselője. Ezért tettem

meg a javaslatomat, semmi egyébért. Nyilván megtisztelve és köszönettel elfogadom, de ha a másik bizottságnál - én úgy értettem - kell egy konzultáció, akkor, mondom, legyen a harmadiknál, hogy így legyen egységes a dolog, nehogy aztán később ebből legyen félreértés.

ELNÖK: Farkas Félix alelnök úr kért szót.

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tulajdonképpen arról van szó, hogy a bizottságunk döntött az albizottságok felállításáról, illetve tudjuk, hogy az ellenőrző albizottságot a mai nap meg kellett alakítani, hiszen ez egyrészt határidős volt. Itt elnököt kellett választani, a bizottságunk természetesen megválasztotta. Sok sikert, erőt, egészséget kívánunk a munkához!

A második bizottságot nyilván azért nem tudtuk megválasztani, mert létszámát tekintve hiányos. Azt a személyt, aki esetleg most nem tudott eljönni a bizottsági ülésre, nem zárhatjuk ki esetleg a jelölésből, hogy elnök vagy akár alelnök is lehessen. Nyilvánvaló. Tehát azt azért nem tudtuk megválasztani. Úgy gondolom, hogy ez teljesen korrekt.

A harmadik bizottságunkban, itt minden lehetőségünk adott ahhoz, hogy elnököt és alelnököt válasszunk, hiszen a létszám itt megvan. Tulajdonképpen egyetlen bizottságunk marad, de éppen a korrektségünk miatt. Úgyhogy úgy gondolom, hogy a harmadik bizottság felállításának, illetve a tisztségviselők megválasztásának semmi akadálya nincs, úgyhogy kérem tisztelettel a bizottságunkat, hogy ezt így vegyüek tudomásul, hiszen erről döntöttünk.

Éppen a munkánk hatékonysága miatt mondom, mert egyszer erről beszélünk, egyszer arról beszélünk, és komolytalanná tesszük magunkat, ha most vállalunk tisztséget, és aztán egy perc múlva - bocsáss meg, ne haragudj! -, erről lemondunk. *(Alexov Lyubomir: Nem akarok lemondani, félreértettél.)* Bocsánat, csak a miheztartás végett. Tehát ez egy komoly bizottság.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hangsúlyoznám, hogy ez a vita akkor bontakozott ki, amikor az öt bizottsági tagot akartuk jóváhagyni, tehát még nem jutottunk el odáig, hogy megválasszuk-e a tisztségviselőket vagy sem.

Ritter Imre!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: *(Mikrofon használata nélkül kezdi meg hozzászólását.)* Nem tudom, mert itt a végén nem voltam teljesen képen. Jaroslava nem lenne benne egy albizottságban sem? Vagy? *(Hartyányi Jaroslava: Van egy elvi kérdés...)*

ELNÖK: Kérem a mikrofonját bekapcsolni szószóló úrnak! Öné a szó.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Azt gondolom, hogy nyilvánvalóan az lenne egészséges, ha mindenki benne lenne. Tehát azt mondtuk, hogy legyen akkor a két bizottságról egy egyeztetés, mivel nem kötelező, és azután lehessen itt mindenki, illetve azt gondolom, hogy én a magam részéről természetesen nem akarok benne lenni a másik bizottságban, amennyiben a Jaroslava nincs benne, márpedig azt hiszem, hogy nem volt benne az önkormányzati, költségvetési és külügyi öt főjében. Tehát én akkor a magam részéről nem kívánok benne lenni, akkor legyen benne a Jaroslava.

Köszönöm.

ELNÖK: Én csak arra tudok visszatérni, hogy 10-én 12 óráig kértünk javaslatokat, személyi javaslatokat, bizottsági strukturális javaslatokat. Most már itt az ideje, hogy döntsünk nyilvánvalóan.

Hartyányi Jaroslava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Tehát én azért nem jelentkeztem, mert nekem elvi kérdésem volt az elején, hogy ezzel ne siessünk. Mivel itt nemcsak én nem vagyok, hanem Csúcs Lászlóné, a lengyel szószóló, mint Giricz Vera, s nem tudjuk, milyenbe. Én nem sietek.

Amennyiben alakul a bizottság, majd jelentkezem és ott dolgozom. Engem nem érdekel, hogy milyen bizottságban vagyok. Én elvi kérdésekhez is - János, te nagyon jól tudod -, mindig az elvi kérdésekhez ragaszkodom. És látható, hogy nekem volt igazam, mert vita alakul itt, hogy ki hogy meg mint. Meg kellett volna az egy kötelező bizottságot választani, és a többről tárgyalni. Úgyis mindenki fog dolgozni.

Nekünk még van egy olyan fontos dolog, ami a törvénymódosításokat jelenti, ami fontos, hogy ez még bekerüljön valahova, hogy a parlament is szavazzon, és már egy óra elment, és ezen vitatkozunk.

ELNÖK: Egyetérték. Remélem, sikerül meggyorsítanunk.
Alexov Lyubomir!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Imréhez szeretnék csatlakozni, a szavazás előtt én is visszalépek ettől a jelöléstől, amit én javasoltam, pont azért, mert három kolléga kimaradt, és akkor ne legyen ebben se szavazás.

ELNÖK: Tartok tőle, hogy nem nagyon lesz olyan bizottsági ülésünk, amikor teljes számban itt leszünk. Tartok attól is, hogy még csak megbízást se fog mindenki adni, és tartok attól is, hogy nem mindig jönnek javaslatok továbbra sem, ha írásban kérjük.

Varga Szimeon!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Alelnök úr javaslatával értenék egyet, és egyben javasolnám is az albizottság elnökének Ritter Imre urat. *(Közbeszólások.)* Nem tudom, hogy visszalép-e, azt mondta, hogy majd visszalép. Most én őt javaslom, aztán ő eldönti, hogy elfogadja vagy nem.

ELNÖK: Koranisz Laokratisz!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Én nem értem most az egészet, merthogy a szerb nemzetiségi szószóló visszalép, nem lép vissza. Megalakult a bizottság, megszavaztuk, elfogadta, innen már szerintem nincs visszaút, ez az egyik dolog. Nem lehet meggondolni egy félóra múlva vagy egy negyed óra múlva.

Mindnyájan vezetünk testületi üléseket, és nagyon jól tudjuk, egy 25-30 fős testületnél mindig van 8-10, aki hiányzik. Ha ebbe a játszmába megyünk bele, hogy most nincs három vagy négy, holnapután nem lesz három, én nem leszek. Tessék dönteni, akik ott vannak, joguk van ülésezni, és dönteni. Ennyi. Ma ez ki lett adva számunkra feladatként, aki hozzászólt, hárman voltak, akik javaslatotok, én egyetértettem a bolgár nemzetiségi szószóló javaslatával, beszéltünk is, egyeztettünk

is vele. Innen nincs tovább. Nem értem, hogy miért kell arra visszamenni, hogy most hiányoznak hárman vagy négyen.

Megalakult az első bizottság, a második bizottság nem tud megalakulni, mert négyen vagyunk, természetesen ne válasszunk elnököt. A harmadik bizottság, amiről beszéltünk, itt vagyunk öten, megvan rá a lehetőség, hogy elnököt és alelnököt válasszunk. Ennyi.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. László... Alexov Lyubomir! Bocsánat! *(Alexov Lyubomir: Ha még egyszer László lesz, kimegyek a teremből. - Derűtség.)* Igen, bocsánat! Elnézést kérek!

Alexov Lyubomir szószóló úr!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: A helyzet komolysága miatt, nem tudom, végül is lehet, hogy a Jaroszlavának igaza van, hogy egyeztetni kellett volna, csak akkor kérdés, hogy melyik az a fórum, ha nem a bizottság ülése, ahol ezeket a dolgokat megbeszéljük, hogy tartunk-e informális megbeszéléseket egy-egy ilyen, főleg a személyi kérdéseknél lényeges témák előtt. Mivel én a német kolléga javaslatát az előbb a köznevelésnél tényleg úgy értettem, nem az a problémám velem, a Leo is azt mondja, hogy sosem leszünk 13-an, 4 főből is lehet bizottsági elnököt meg alelnököt választani, ki tudja, hogy ki lett volna egyáltalán a jelölt. Mivel az Imre mondta, hogy legyen akkor a tisztségviselőkről egyfajta egyeztetés és beszélgetés, én azért mondtam, hogy a magam részéről nem tartom eretnekségnek, ha akkor azt a bizottsági tisztséget én felajánlom, és lemondok róla. Nem azért, mert komolytalan a dolog, hanem pont azért, hogy akkor legyen konszenzus.

Az Imre is nagyon jól észrevette, hogy nemcsak a Jaroslava, hanem sem Csúcs Lászlóné, sem Giricz Vera nem kerül be egy albizottságba se, ketten meg benne vagyunk kettő-háromban is. Ez megint nem jó dolog. Én még a szavazás előtt visszavonom a jelentkezésem, ugyanis nem azért jelentkeztem ebbe a második bizottságba, mert annyira nagyon akarom, hanem mert ennek a bizottságnak az egyik javaslattevője voltam – bár a Parlament folyosóján sokan voltunk ott, amikor ezt megfogalmaztuk, tehát nemcsak a saját nevemben tettem meg ezt az albizottsági javaslatot –, és nem akartam, hogy megíjósuljon ennek a létrehozása, mert csak ketten voltak még, amikor jelentkeztem. Nekem egy albizottsági munka bőven elegendő, főleg azért is, mert az ellenőrző albizottságban elég sok feladat látszódik már így az elején is. Tehát nem komolytalanság ez a részemről. De végül is ez még a tanuló fázis. Tegnap azt mondta az ülésvezető alelnök úr, hogy még nincs kellő parlamenti gyakorlatunk, bár igaz, hogy nem ránk mondta, hanem az egyik képviselő asszonyra, de engedjék meg nekünk is, hogy ne legyen még kellő gyakorlatunk. Én tartózkodom attól, hogy minősítsem bárkinek a megnyilvánulását itt az ülésen, és ezt kérem az én irányomban is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még Ritter Imre szószóló úrnak adom meg a szót.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Ha jól értettem, Lyubomir nem az ellenőrző albizottság elnöki tisztjéről mondott le, nem attól lépett vissza, hanem a harmadik, az önkormányzati, költségvetési és külügyi albizottsági tagságtól, amiről még nem is szavaztunk. Én is azért jelentkeztem, mert ha már nincs öt ember, és ha már egyszer könyvvizsgáló és adószakértő vagyok, akkor csak benne kéne lennem hivatalból, ha másért nem is. De három ember nincs itt és nem hajt az idő. A kötelező albizottságot létrehoztuk, elnököt és alelnököt választottunk, a nem kötelezővel meg

várhatunk. Úgyis egy szünet előtt állunk törvénykezési és egyéb szempontból, nem hiszem, hogy a következő ülésünkig ne tudnánk ezzel várni és leegyeztetni. Egyébként meg azt gondolom, hogy időnként igenis szükség lenne informális egyeztetésekre is, s nemcsak személyi kérdésekben – személyi kérdésekben is fontos –, hanem esetenként egyéb kérdésekben is, de ez már a későbbi működés dolga. Azt kérem, hogy maradjunk az ügyrendnél és a napirendnél. A kötelező albizottságot megalakítottuk elnökkel, alelnökkel, arról is döntöttünk – jól vagy rosszul, nem tudom –, hogy milyen két másik albizottság legyen, de azok tagjainak, valamint elnökének és alelnökének a megválasztását hagyjuk a következő alkalomra, és legyen előtte egyeztetés. Köszönöm.

ELNÖK: A vitát lezárom. Öten jelentkeztek ennek az albizottságnak a tagjai sorába. Ott fejeztük be. Sorban megkérdezem, hogy fenntartják-e a jelentkezésüket, erről szavazunk. Aki dolgozni kíván ebben a bizottságban és itt van, vette a fáradságot, hogy eljőjön, jelentkezett, mert szeretne ebben az albizottságban dolgozni, nem látom okát, hogy ezt ne szavazzuk meg és ne folytassuk azt, amiről döntöttünk, hogy a mai napon létrehozunk három albizottságot.

Varga Szimeon szószóló úr jelentkezett, hogy dolgozna ebben az albizottságban. Ezt fenntartja? *(Varga Szimeon: Igen.)* Akkor szavazzunk. Aki támogatja, hogy Varga Szimeon ennek az albizottságnak, tehát az önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottságnak a tagja legyen, ahol dolgozni kíván, az kézfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Látható többség. *(Hartyányi Jaroslava: Hát dolgozzon!)* Ellenszavazat volt-e? *(Nem.)* Nem volt.

Megkérem Hartyányi Jaroslava asszonyt, hogy tartózkodjon az ilyen kifejezésektől és minősítésektől. *(Hartyányi Jaroslava: Én nem mondtam semmit, már bocsánatot kérek! Hát már levegőt sem lehet venni? Ne haragudjon! Kikérem magamnak! Ez már személyeskedésbe torkollik.)* Elnézést kérek, de azt hiszem, hogy az ülés és a bizottság tagjai számára is a „bohózat” kifejezés meglehetősen sértő. *(Hartyányi Jaroslava: Én nem mondtam bohózatot. Nem tudom, hogy maga mit hallott, de kikérem magamnak, hogy már a második alkalommal nekem esik. Kikérem magamnak!)* Én ezt hallottam, de ha valóban nem ez hangzott el, akkor nyilvánvalóan elnézést kérek, de ne minősítsük se az ülés vezetését – és ezt most általánosságban mondom –, és azt a munkát sem, amiben itt részt veszünk, valóban most már egy jó órája. Sajnos valóban a mi tapasztalatlanságunkon is múlik, hogy itt nyüglődünk ezzel a három albizottsággal, de nyilván belefogunk jönni ebbe a munkába. Azt hiszem, hogy folytatnunk kellene a munkát. *(Hartyányi Jaroslava: Szót kérek, mert hogy érintve vagyok.)* Tessék!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Még egyszer mondom, amikor az ember szólni akar, felemeli a kezét és mikrofonba mondja. Hogy ön mit hallott, azt én nem tudom. De még egyszer mondom, hogy ez utoljára legyen, mert ebből ügyet fogok csinálni. Én támogattam, mert számomra elvi szintű kérdés és nem a személyed miatt, hogy legyél elnök, és te nekem esel, mint egy kisiskolásnak. Ezt kikérem magamnak! Már bocsássa meg a világ! Ha azt akarja, hogy legyünk komolyak, akkor ön is legyen komoly. Jó?

ELNÖK: Én igyekszem komoly lenni, de azt hiszem, hogy ami itt történt – még ha el is hallottam, még ha elhallás is volt –, az komolytalan volt, és nem méltó egy országgyűlési bizottság munkájához. Én ezt így értékeltem és láttam. Ha valóban elhallás volt, akkor elnézést kérek, de megjegyzem, itt mikrofonba szoktunk beszélni, hangosan, és vállaljuk azt, amit mondunk.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Pontosan erről van szó, akkor, amikor fontosnak tűnik és beszélünk. S még egyszer mondom, nagyon kérem, hogy ne minősítsen. Ön minősített most. Nagyon kérlek János, mint elnököt, hogy ezt ne tedd. Én ilyet még nem is láttam, s ezt komolyan mondom. Hogy mi baja van, azt én nem tudom, mert nem látok bele a maga lelkébe, de ez valahol nem stimmel. Én nem is vártam volna ilyet.

ELNÖK: Én is úgy érzem, hogy valami nem stimmel. Kissné Köles Erikának adok szót, majd lezárjuk ezt a kört és szavazással folytatjuk a munkát.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelettel kérem a bizottsági tagokat, hogy folytassuk a bizottsági munkát. Köszönöm.

ELNÖK: Koranisz Laokratisz úr szintén jelentkezett az albizottság tagjának. Kérdezem, hogy fenntartja-e a jelentkezését. *(Koranisz Laokratisz: Igen, fenntartom.)* Köszönöm szépen. Aki egyetért azzal, hogy Koranisz Laokratisz görög szószóló úr az önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottságunk tagja legyen, kézfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenszavazat volt-e? *(Nem.)* Nem volt. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy. Megállapítom, hogy a bizottság 12 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett támogatja, hogy Koranisz Laokratisz szószóló úr az albizottság tagja legyen.

Ritter Imre német szószóló úr jelentkezett ennek az albizottságnak a tagjai sorába. Kérdezem, hogy fenntartja-e a jelentkezését. *(Ritter Imre: Nem, én megvárnám a ma hiányzókat is.)* Köszönöm szépen.

Dr. Turgyán Tamás is jelentkezett az albizottságba. Kérdezem, hogy fenntartja-e a jelentkezését. *(Dr. Turgyán Tamás: Fenntartom.)* Köszönöm szépen. Aki támogatja, hogy Turgyán Tamás az önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottság tagjaként tevékenykedjen, kézfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Látható többség. Köszönöm szépen. Ellenszavazat volt-e? *(Nem.)* Nem volt. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy. Megállapítom, hogy a bizottság 12 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett támogatja, hogy dr. Turgyán Tamás szószóló úr az albizottság tagja legyen.

Alexov Lyubomir szerb szószóló úr szintén jelentkezett az albizottságba. Kérdezem, hogy fenntartja-e a jelentkezését. *(Alexov Lyubomir: Köszönöm szépen, visszalépek.)* Köszönöm szépen, egyértelmű.

Tehát az albizottságnak egyelőre három tagja van. Kérdezem, hogy valaki még kíván-e az albizottságban dolgozni. *(Nincs jelentkező.)* Egyelőre nem.

Ezt az albizottságot három taggal létrehoztuk, és ugyanazt az eljárást javaslom, amit az előző bizottságnál követtünk, hogy most ne válasszunk tisztségviselőket, ezt hagyjuk meg a következő ülésünkre. Aki ezzel egyetért, kérem, kézfeltartással támogassa. *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenszavazat volt-e? *(Nem.)* Nem volt. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy. Megállapítom, hogy a bizottság 12 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett egyetért a fenti javaslattal.

A 2. napirendi pont tárgyalását lezárom.

A nemzetiségeket érintő választási eljárási kérdések megvitatása

3. napirendi pontunk a nemzetiségeket érintő választási eljárási kérdések megvitatása. Több korábbi egyeztetés, témafelvetés és az előző, alakuló bizottsági ülésünkön történt szavazás után – hogy melyek azok a témakörök, amelyekkel foglalkozunk, amelyeket kidolgozunk – végül is ez az anyag született, amelyet, ha

nem tévedek, tegnap este vagy ma reggel kaptak meg elektronikus postán a bizottság tagjai.

Ez hat témakört tartalmaz. Tehát, amelyeket korábban megszavaztunk, amelyek tulajdonképpen terveink szerint egy közös törvénymódosító javaslatként kerülnének majd az Országgyűlés elé.

Természetesen ezek közül azok, amelyeket a bizottságunk többséggel támogat. Hiszen már akkor sem volt nyilvánvalóan ebben százszázalékos konszenzus, amikor tárgyalni kezdtük ezeket a kérdéseket. Konszenzus volt abban, hogy minden felvetett témát vizsgáljunk meg, és terjesszünk elő szövegszerűen.

Köszönet illeti ezért a Kodifikációs Főosztály munkatársát, Győriványi Rékát is, aki segített nekünk ebben a munkában. Nyilvánvaló, ahogy többször elhangzott, ezt a bizottsági munkát is most kezdjük. Nyilván a jövőben az előterjesztő szószólók feladata lesz, hogy ilyen formában terjesszék a bizottság elé ezeket a kérdéseket. Most a bizottság titkársága ez elvégezte. Lefolytattunk már bizonyos egyeztetéseket egyes kérdésekről. Majd nyilván annak idején közlöm.

Tehát azt javaslom, hogy pontonként beszéljük meg ennek az anyagnak a tartalmát.

Az első kérdés a választási névjegyzékbe való betekintés kérdése volt. Ritter Imre ehhez benyújtott még egy kiegészítő javaslatot, amit mindenki megkapott, ahogy itt értesítenek minket.

Ritter Imre szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Igen. Az előkészített tervezetben három, A-, B-, C-változat volt. Azt gondolom, hogy egyébként is nyilván ezek között dönteni kellene, tehát nyilván nem mehet tovább három változattal.

Még egyszer átgondolva az egészet, a C-változat eleve, mivel egyesületek fognak jelölni, és hogy pénzért kapjanak, ez nem egy működő változat, másrészt erre a jelenlegi szabályozás is lehetőséget ad. Hogy most ugyanúgy csak két alkalom legyen, de most egyszer a végén, akkor meg a közepén hiányzik, tehát ezért javasolnánk azt, ami világos és tiszta, hogy a nemzetiségi önkormányzat igénybejelentést követően a szavazást megelőző 16. napig bezárólag - hiszen addig lehet regisztrálni az adott választásra -, háromnaponként ingyenesen átadja a nemzetiség választópolgáráként névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét.

Ez azt jelenti, hogy minden nemzetiség eldöntheti, hogy az adott esetben a névjegyzék számára mennyire fontos, hogy mikor igénylik, hányszor igénylik. Nyilván nekünk, németeknek ez nagyon fontos és nagyon sok embert érint. Nyilván, ahol kisebb a létszám, ott eldöntheti az adott országos önkormányzat, hogy hányszor kéri, és nyilván itt azért lesz különbség az önkormányzati választásnál, és lesz különbség a parlamenti választásnál. De itt gondoljunk megint már a 2018-as parlamenti választásra, ahol kulcskérdés lesz, hogy ne járjunk úgy, ahogy a tavalyi választásnál.

Tehát én azt javaslom és kérem, azt gondolom, hogy ez a megoldás egyértelmű, és mindenkinek megfelelő lehet.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más észrevétel? *(Jelzésre:)* Varga Szimeon, bolgár szószóló úr!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Bocsánat, lehet, hogy előbb kellett volna jelentkeznem. Az alakuló üléssel kapcsolatban Gulyás Gergely említette,

hogyan amennyiben bármilyen törvénnyel kapcsolatban észrevételünk vagy módosítási kérelmünk lenne, célszerű lenne esetleg előtte valamilyen konzultáció formájában egyeztetni akár bármelyik frakcióval vagy párttal.

Kérdezem, és esetleg javasolnám is azt, hogy nem lenne-e célszerűbb, bár tudom, hogy az idő rövidebbé nagyon meghatározó a választásokkal kapcsolatban, de elnök úr tud-e esetleg mondani valamit ezzel kapcsolatban, hogy történt-e valamilyen egyeztetés a javaslatainkkal kapcsolatban valakivel vagy valahogyan.

Köszönöm.

ELNÖK: Igen, több egyeztetés történt természetesen, egyáltalán arról, hogy van-e esélyünk ezt az Országgyűlés elé juttatni, milyen módon, milyen támogatást kell ehhez szerezni, és melyek azok a pontok, amelyeknél van reális esélyünk a támogatás megszerzésére, elsősorban nyilvánvalóan a frakciók részéről. Most is, tehát a bizottsági ülésünk végén rám nyilván az a feladat vár, hogy az itt megszavazott pontokat szövegszerű formában már egyeztessék a frakciók vezetőivel. De történt egyeztetés, igen, már sokirányú.

Talán tudják a bizottság tagjai, hogy a Magyarországi nemzetiségek bizottsága elnöke a Házbizottság ülésein is részt vehet, és részt is vettem. Tehát minden alkalmat igyekszem kihasználni arra, hogy jelezzem, hogy nekünk van egy ilyen elképzelésünk, hogy a bizottságunk már az őszi választásokra szeretne módosító javaslatot benyújtani. Már tárgyaltunk ezekről a pontokról, igen, és folytatjuk természetesen. Mint mondtam, ezt már ma eljuttatjuk, és egyeztetünk a frakciókkal is erről.

Más kérdés, észrevétel? (*Senki sem jelentkezik.*) Természetesen ez azt is jelenti, hogy mérlegelnünk kell, hogy minek van esélye, hogy átmenjen, tehát, hogy minek van esélye, hogy a parlament jóváhagyja. Ezzel kapcsolatban, tehát Ritter Imre javaslatával kapcsolatban engem egy kicsit meglepett, amikor már az anyaggal kezdtünk dolgozni, hogy tulajdonképpen két választásról beszélünk, hogy az országgyűlési választási eljárásról és az ottani betekintésről, hiszen az ott az országos nemzetiségi önkormányzatokat érinti mint listaállítókat. Ez ki is jön az anyagból. Tehát az ő betekintési joguk. Az előttünk álló önkormányzati választások pedig nemzetiségi jelölőszervezeteket érintenek, amelyekről még fogunk beszélni más vonatkozásban is. Tehát az ő betekintési jogukat érinti.

Tehát nem tudom, hogy mennyire, nem volt most annyira időm, a Ritter szónóló úr javaslatát most nem tudtam annyira követni, feldolgozni. Tehát a kérdés az, hogy egy háromnaponkénti betekintési lehetőség, tízegynéhány nemzetiségi civil jelölőszervezet esetében reális lehet-e, és csak egy nemzetiségről beszélünk most. De nem biztos, hogy jól értettem ezt a dolgot.

Ritter szónóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szónóló: Azt hiszem, hogy jól. Nem hinném, hogy itt bármelyik nemzetiségnél húsz jelölőszervezet lenne. Nemzetiségenként pedig természetesen minden nemzetiség, hangsúlyozom, ha igényli. Aki nem igényli, nem veszi igénybe. Az előkészített előterjesztés is nemcsak az őszi nemzetiségi önkormányzati választásokra, hanem a leendő országgyűlési választásokra vonatkozóan is minden pontnál eszerint kezelte. Tehát én ezzel nem látok problémát.

ELNÖK: Alexov Lyubomir, szerb szónóló úr!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szónóló: Én csak csatlakozni szeretnék és támogatni a német szónóló javaslatát, mert most a parlamenti

választások alkalmából nonszensz volt az, hogy gyakorlatilag nem ismerhettük meg a saját választói bázisunkat. Arra nyilván egyetlenegy nemzetiségi szervezetnek sincs elegendő anyagi forrása, hogy 10 vagy 15 millió választópolgár számára kampányoljon. A közmédia, illetve egyáltalán az országos médiák, inkább úgy mondom, nem igazán az a terep, ahol meg tudunk mutatkozni, és ahhoz, hogy célzottan is azt a választópolgárt találjuk meg, ahhoz igenis a regisztráció végéig rendelkezésre kell hogy álljon mind az országgyűlési, mind a helyhatósági választásokról az éppen adott jelölőszervezet számára. A parlamenté nyilván az országos önkormányzat, itt pedig a civil jelölőszervezetek számára a hozzáférés lehetősége.

Én elfogadom azt is, hogy háromnaponként, de a lista lezárásáig mindenképpen a rendelkezésünkre kell, hogy álljon ez a lehetőség, és én maximálisan támogatom a német kezdeményezést.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még észrevétel, kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Semmiképpen nem akarok az ördög prókátora lenni, de ez egy olyan javaslat, ami most került elénk. Én egy kicsit irreálisnak látom azt, hogy háromnaponta biztosítsa. Nem azt mondom, hogy nem jó vagy nem kell. Most minimálbért kell fizetni egy jelölőszervezetnek azért, hogy a listát egyszer megkapja, tehát 60-70-80 ezer forintot. Ehhez képest mi azt kérjük, hogy háromnaponként ingyenesen kapja. Egy kicsit attól tartok, hogy lesöprik és nem lesz ennek támogatottsága. Természetes, hogy én személy szerint az egész alapfelvetéssel egyetértek és fontosnak tartom, de úgy érzem, hogy nagyon nagy a rés a mostani szabályozás és aközött, amit mi kérünk. Van-e reális esélyünk erre? Ezt mérlegeljük! Hiszen nekem ezzel kell menni majd egyeztetni egy frakcióvezetőhöz, aki valószínűleg nem ismeri annyira a szabályozást, de utána nézet a szakembereivel, akik esetleg azt mondják, hogy ez irreális, hogy mohók vagyunk.

Ritter Imre szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Még egyszer mondom, ennek technikai problémája vagy nehézsége semmilyen mértékben nem lehet, hiszen semmi mást nem kell tenniük, minthogy e-mailben vagy egy elektronikus adathordozón átküldik. Tehát ennek technikai akadályja nincs, két perc alatt elő lehet állítani.

Ugyanakkor viszont csak annyit mondok, hogy a parlamenti regisztráció idején három nap alatt több ezer ember regisztrált például a németeknél és a cigányoknál. Én nem azt mondom, hogy mindenkinek háromnaponként le kell kérni, és nem is azt kérjük, hogy minden nemzetiségnek. Hangsúlyozom, itt azért számokban is másról beszélünk, mert nem az országos pártlistákról meg nem a teljes választási névjegyzékről van szó, hanem a nemzetiségi névjegyzékről, amelyek számaránya négy vagy öt nemzetiségnél maximum 10 ezer alatti lehet, a többiekénél meg esetenként ezer alatti. De még a németeknél és a cigányoknál is ez – reményeink szerint – 30-40 ezer embert fog jelenteni. Tehát nincs olyan ok, ami miatt ezt ne tehetnék meg. Nincs ilyen ok!

ELNÖK: Egy megjegyzésem van. Mi mindig szövegszerű javaslatot kérünk. A szövegszerű javaslat azt tartalmazza – ha jól emlékszem –, hogy a jelölőszervezet igénybejelentését követően a választást megelőző 16. napig, amikor a regisztráció lezárul – tehát ez rendjén van – háromnaponként gyakorlatilag automatikusan biztosítja, küldi a jelölőszervezetnek a Választási Iroda ezt a listát. Ezt tartalmazza a szövegszerű javaslat. De azt nem, hogy ha lekéri, hanem azt, hogy egyszer szól. De hogy háromnaponként?... Tartok tőle, hogy ezt finoman szólva nem igazán fogja

támogatni a Nemzeti Választási Bizottság, a Nemzeti Választási Iroda. Egy 4-500 fős lista is 26-27 oldal volt legutóbb, amit mi lekértünk a parlamenti választások előtt. Ezt csak mint érdekességet mondom. Ha jól emlékszem. De lehet, hogy csak 8-10 oldal, mindenesetre sok. És ez csak 400 név volt. Most ennek elvileg a harmincszorosáról beszélünk, 12 ezer szavazó esetében is. Nem tudom, hogy reális-e ez a dolog.

Ritter Imre szószóló úr, tessék!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Én azt gondolom, hogy az egyes pontok realitásáról lehet majd beszélni. Egyébként is lesz egy olyan pont, amelynél majd 10 perc tárgyalási szünetet kérek, és szeretném, ha jegyzőkönyvön kívül néhány mondatot válthatnánk és dolgot átgondolnánk. De hogy a Nemzeti Választási Iroda mit gondol, az speciel teljesen mindegy, mert nem ők hozzák meg a törvényt, ők végrehajtók. Az egyértelmű, hogy mit gondolnak, ők minden esetben a létező legleszűkített variációt gondolják. Mi például egyetlenegyszer kaptunk névjegyzéket, több héttel a névjegyzék lezárását megelőzően. A Nemzeti Választási Iroda egyébként a beszámolójában sem írásban, sem szóban egyetlen mondatot sem mondott a Magyarországon belüli nemzetiségek névjegyzékéről, választásáról, egyetlen mondatot sem szánt ránk. Nem nekik kívánunk itt gesztust tenni, hanem a parlamenti képviselőknek kell ezt megválasztani és a frakciókkal kell ezt egyeztetni. S még egyszer mondom, elektronikus adatszolgáltatásról van szó, ami körülbelül kettő perc alatt megtehető. Kettő perc alatt megtehető az elektronikus nyilvántartásból. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Alexov Lyubomir szerb szószóló úr!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Végigolvastam még egyszer, és azt, amit észrevételeztél a német javaslatban, egyetlenegy szóval ki lehet küszöbölni, hogy szó szerint az legyen, amiről az Imre beszél. Úgy szól a szöveg, hogy „a Nemzeti Választási Iroda a jelölőszervezet igénybejelentését követően” – ide beírjuk, hogy a saját kérésére – „a szavazást megelőző 16. napig...”, s akkor nyilván nem automatikus, nem kötelező, hanem ha a jelölőszervezet kéri, ahogy az Imre ezt itt elmondta. Ezzel egy kicsit enyhíteni tudjuk az esetleges ellenállást. Bár én ebben is az Imrével értek egyet. Hogy a Választási Irodának mi kényelmes és mi nem, az nem lehet szempont a tekintetben, hogy mi megkapjuk-e az aktuális választói névjegyzéket vagy sem. Nyilván megtalálták a módját, hogy a nem tudom én hány száz párt adatait is kiszolgálják és kezeljék a parlamenti választás során. Ezt a nemzetiségi választásokon is meg kell, hogy tudják oldani, lévén, hogy itt tényleg nem milliós nagyságrendről van szó. A névjegyzék pedig folyamatosan a rendelkezésükre áll, hisz az naponta, óráról órára, percről percre frissül. Nem az a kérés, hogy naponta vagy háromnaponta csináljanak nekünk egy külön névjegyzéket, hanem az, hogy az éppen aktuálisat adják ki a jelölőszervezetek számára. Ez a mai technika mellett már igazán nem probléma.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más észrevétel, kérdés? Farkas Félix elnökhelyettes úr!

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Én is egyetértek a német kolléga felszólalásával, mégis finomítanám azt, hogy ne tűnjön annyira mohónak a dolog. Abban viszont elnök úrral értek egyet, hogy az a felvetés nagyon jó, hogy az „igénybejelentést követő legalább három napon

belül”, s akkor az lehet még akár négy-öt nap is. Ne határozzuk meg pontosan a három napot, mert az annyira egzakt, és azt mondják, hogy ezt ők nem tudják teljesíteni. Mondjuk azt, hogy legalább három napon belül biztosítsák számunkra a kért adatokat igény szerint, az igénybejelentést követően, és akkor az lehet akár öt nap is. Fel vannak rá készülve. Ne mondjuk ki a pontos számot, mert ha kimondjuk a pontos számot, hogy háromnaponta kell, akkor az ellenérzést vált ki, azonnal nekünk fognak támadni, és akkor valószínűleg egy az egyben fogják lesöpörni az asztalról úgy, ahogy van. Tehát egy picit finomítsuk, de mégis legyen benne az, hogy mi szeretnénk igényt tartani arra, hogy legalább háromnaponta. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egyéb észrevétel, javaslat? *(Nincs jelentkező.)* Ezekkel a felvetésekkel az előterjesztő egyetért? Bár ez két ponton meglehetősen módosítja a szöveget.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Még egyszer mondom, hogy nem értem, hiszen csak egy e-mailt kell átküldeni. Nem tudom, hogy mi a problémátok ezzel. Elektronikus adatnyilvántartás van, és ők egy elektronikus adatot adnak, amit egy nap átküldhetnek harmincszor. Nem értem! Hígygýetek el, hogy több ezer ember regisztrál, pláne a szeptemberi időszakban, amikor beindul az egész a végén. Igenis jogunk van ahhoz, hogy tudjuk, kik regisztráltak.

Elektronikusan átküldik. Átküldök neked egy e-mailt, ennyi. Hát semmi más, csak be kell nyomja, megcsináltak mindent aznap, megnyomja és átküldi. Ennyi van. Fenntartom azt, hogy igenis legyen jogunk háromnaponként adatokat kapni, az igénybejelentést követően. Aki nem igényli, mert nincs rá szüksége, mert nem tartja fontosnak a regisztrációt, vagy bármilyen más okból, az nem igényli, annak nem fogják megküldeni. Ez csak szándék kérdése. Egyébként nem munka, nem idő. Csak szándék.

Tehát én fenntartom azt, hogy legyen lehetőség háromnaponként megkérni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még egy kérdésem van, de lehet, hogy nem igazán éreztem rá. Mikortól?

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Az igénybejelentést követően. Amikor te úgy gondold, hogy igenis elérkeztünk ahhoz a részhez, hogy innentől kezdve tudni akarod, hogy kik vannak a választási névjegyzékben. Ha szeptemberig nincs rá szükséged, akkor szeptemberig nem kéred. Nyilván azért szeptemberben csak szükséged lesz rá, mert szeptember közepén le fog zárulni az egész, tehát előbb-utóbb csak szükséged lesz rá. De ha valaki azt gondolja, hogy neki nyáron nincs rá szüksége, mert nyáron nem regisztrálnak, vagy nem foglalkozik vele, nem kéri. Aki úgy érzi, hogy igenis szüksége van rá, mert elő akarja készíteni, mert akkor is fontos neki, dolgozni akar, az megkéri, annak át fogják küldeni.

ELNÖK: Itt jelezte Gyóriványi Réka is a Kodifikációs Főosztály részéről, hogy nyilván ezen gondolkodik, tehát dolgozik rajta, hiszen itt a mostani jogszabályok szerint - és ezért nem könnyű szövegszerűen. Majd amikor még tökéletesebben kell megcsinálni, mert szerintem azért érezzük, hogy néhány sebből vérzik ez a dolog. Tehát, hogy mikortól, ez nem így van. A jogszabály előírja, hogy valaki mikortól jogosult egyáltalán. Vagy mint jelölőszervezetet nyilvántartásba vették, vagy pedig a listaállítástól. Tehát, hogy így értelmezzük. Itt más összefüggések is vannak, még ha

előttünk lenne maga az egész törvény vagy ezek a jogszabályok, azok a paragrafusok, akkor is össze kellene fésülni néhány dolgot.

Tehát ezért kérdeztem rá. Ezzel így lehet, hogy tud már Réka segíteni nekünk, és valamit kezdeni. De ezt akkor most nagyon át kell gondolni, hogy ennek milyen összefüggései vannak.

Ritter szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Most elnézést, azt a törvény szabályozza, hogy mikor lehet először kérni. Ez most nem érinti azt, hogy mikortól kérheted. A törvény szabályozza, hogy a választás kiírásától visszafelé számolva, mikortól kérheted először. Ez nem módosítja ezt.

ELNÖK: Ezt a választ elfogadom, ez így meggyőző. Tehát, ha úgy érzi a szószóló úr, hogy valóban azt nem érinti, és attól kezdve nyújthatja be az igényét, valahogy így kellene értelmeznünk.

Laokratisz!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Emlékszem arra is, amikor most, a parlamenti választásokon részt vettünk, akkor is úgy volt, állított úgy öt főt vagy hat főt, és amikor visszajött a jelzés, hogy elfogadták, attól a pillanattól kezdve, bármikor. Azt hiszem, Ritter kolléga úgy gondolja, ugye? Tehát, amikor benyújtottuk a listát, bármelyik civil szervezet, attól a pillanattól kezdve, amikor visszajött, hogy elfogadták, regisztrálták, attól a pillanattól kezdve, amikor jogerős. Így kell értelmezni.

Köszönöm szépen.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: A törvény megmondja egyértelműen, hogy a választási iroda az ajánlói átadásával egyidejűleg ingyenesen átadja a jelölőszervezet részére. Az az első alkalom, az ajánlói átadásakor. Hogy az ajánlói átadására mikor kerül sor, az pedig attól függ, hogy mikorra írják ki a választást, és onnan visszszámolva, nem tudom, a 49 nap vagy 50, nem tudom pontosan most fejből.

Tehát azt a törvény egyértelműen szabályozza, hogy mikor kapható először. Ez a módosítás csak arra vonatkozik, hogy innen kezdve, a választást megelőző 16. napig én mikor, hogy kérhetem és hányszor.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)* Felmerült és javaslom, hogy tartsunk akkor tíz perc szünetet, hiszen szószóló úr szerette is volna kérni. *(Közbeszólás.)* Tudom, de hogy talán előre meg tudjuk beszélni, mert itt kérték, hogy egy picit utánanézzek akkor ennek, hogy hogy lehet ezt.

Egy dologra kérem a bizottság tagjait, tehát azt mérlegeljük, hogy a mostani helyzet, a hatályos törvény szerint, egy jelölőszervezet bármikor kérhet ilyen listát, három napon megkapja, de fizetnie kell érte. Tehát innen indulunk, ez az egyik dolog. Tehát a minimálbérnek megfelelő összeget kell befizetnie most egy jelölőszervezetnek ahhoz, hogy ezeket az adatokat megkapja. Mi pedig most azt fogjuk kérni, hogy a jogosultságunktól kezdve, ha igényt bejelentünk, háromnaponta ingyenesen. Tehát ez a másik javaslat.

Parancsoljon!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Azt szeretném bejelenteni, hogy a szünet után nem fogok visszajönni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Három órakor folytatjuk, addig szünet.

(Szünet: 14.47-15.08-ig)

Tisztelt Bizottság! Folytatjuk a munkát a törvénymódosító javaslatokkal. Megállapítom, hogy továbbra is határozatképesek vagyunk.

Az elsőnél tartottunk és ott pontosítottunk is. Nem tudom, hogy mennyiben módosult a javaslat. Én kaptam egy írásos szöveget. Ebben három mondatról van szó, amelyek közül egy mondat alá van húzva.

DR. GYŐRIVÁNYI RÉKA (Kodifikációs Főosztály): Az első mondat marad úgy, ahogy itt van, tehát a hatályos törvényjavaslat szerint. A második mondat nem kerül bele, amely a 35. napot említi. A harmadik mondat, ami pedig ott a papíron van, módosítva tartalmazza a javaslatot.

ELNÖK: Tehát az 1. számú tervezetnél a hatályos választási eljárásról szóló törvény 255. § (3) bekezdése szerepel, és ez feltehetően a parlamenti választásokat tárgyalja. És hasonlóan lenne a másik is. A tervezet 1. oldalán alulról a második bekezdésben azt mondanánk, hogy „A Nemzeti Választási Iroda – az ajánlói átadásával egyidejűleg – ingyenesen átadja a jelölőszervezetként jogerősen nyilvántartásba vett országos nemzetiségi önkormányzat számára a központi névjegyzékben az országgyűlési képviselők választására is kiterjedő hatállyal a nemzetiség választópolgáráként szereplő választópolgárok nevét és lakcímét”. A második mondat elmaradna. Egyszer már volt egy adatszolgáltatás az ajánlói átadásával együtt. A harmadik mondat, ami itt alá is van húzva, merthogy módosul, a következőképpen szólna: „Az adatátadást követően a Nemzeti Választási Iroda az országos nemzetiségi önkormányzat igénybejelentése alapján, a szavazást megelőző 16. napig bezárólag, háromnaponként, ingyenesen átadja a nemzetiség választópolgáráként névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét.” Tehát így módosulna ez a bizonyos „D” változat, hiszen „A”-„B”-„C”-t terjesztettünk elő, s ez most már egy negyedik verzió.

Annak a hatpontos tervezetnek, amit legutóbb kiküldtünk, az 1. pontja három variációt tartalmaz. Mindenkinek megvan ez a változat? *(Igen.)* Ezenkívül van egy kétoldalas szövegjavaslat, amit Ritter Imre szószóló úr készített ehhez az anyaghoz. Ezt kaptuk meg és erről tárgyaltunk, és ennek egy apróbb módosítása volt az, amit felolvastam. Szószóló úr azzal egyetért? Rendben van az úgy, ahogy a Réka segítségével megfogalmazták? *(Ritter Imre: Igen. – Koranisz Laokratiz: Felolvasnád még egyszer, hogy én is képen legyek?)* Az egész hosszú szöveget nem olvasom fel. Inkább azt nézem, hogy mi változott. A második mondat kiesik, az első változatlan. A „nemzetiség választópolgáráként” kezdetű mondat kiesik egészen addig, hogy a „harmincötödik napig igényelheti”, tehát az aláhúzott mondatig tartó szövegrész kiesne ebből a változathoz, aztán pedig az aláhúzott helyett a következő mondat szerepel: „Az adatátadást követően a Nemzeti Választási Iroda az országos nemzetiségi önkormányzat igénybejelentése alapján, a szavazást megelőző 16. napig, háromnaponként, ingyenesen átadja a nemzetiség választópolgáráként névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét.” Itt eddig „igénybejelentését követően” volt, most pedig „igénybejelentése alapján” lesz.

Tulajdonképpen tartalmát tekintve nem látok olyan alapvető különbséget, mert itt is háromnaponként ingyenesen átadja.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Egyrészt, hogy a 35. nap okafogyottá vált. Tehát nincs, amiért a 35. napot kiemeljük. A másik, hogy a kettes mondat kiegészítő adatszolgáltatást, és itt az értelmezés szerint ez nem a teljes adatállományt, hanem csak a menetközben regisztráltakat, akkor megint ott vagy, hogy van egy korábbi adatállományod, meg kapsz egy másikat, és a kettőt akkor teheted össze majd településenként, meg ábécében, meg mindenben, hogy kezelni tudd.

Tehát nemcsak a menetközben, hanem a mindenkori teljes adatállományt. Tehát van jelentősége, hogy a mondat kimaradt.

ELNÖK: Világos. Én most már csak a harmadik mondatra koncentráltam, de nyilván annak, hogy a második kiesett, az értelmét most szószóló úr megvilágította. Tehát ez lenne a D-változat.

Tulajdonképpen most már azt kellene megnéznünk, hogy mit is tartalmazott az első három, hiszen mindjárt a negyedikre tértünk át.

Az A-változat, azt írjuk itt, hogy eltörli az eddigi határidőt, így a jelölőszervezet dönti el, mikor igényli az eddigi kiegészítő adatszolgáltatást. Tehát az A-változat szerint kétszer kapunk adatot, és tulajdonképpen ott egy kiegészítő adatszolgáltatásról van szó. Egyszer mindig kapunk adatot, amikor az ajánlóíveket leadjuk, és itt azt feltételezi, hogy még egyszer kapunk, és azt mi döntjük el, hogy mikor. Ez nyilván lehet az a 16. nap, amikor lezárul a jelentkezés. Tehát az ajánlóívnél egyszer, és a 16. napnál, mondjuk, az a logikus, hogy az a második.

A B-változat két alkalommal teszi ezt lehetővé. Ha jól értelmezem, akkor kétszer kérhetünk pluszban anyagot, tehát adatszolgáltatást. Az egy alap után még kétszer kérhetünk.

A C-változat az, amely tartalmazza, hogy itt most milyen a szabályozás, és ez most csak az önkormányzati választásokra vonatkozik, hogy a jelölőszervezetek ellenérték mellett bármikor igényelhessék a később névjegyzékbe vett nemzetiségi választópolgárok adatait.

Tehát ez a három van kidolgozva, illetve van itt a negyedik, amelyik azt mondja, hogy igénybejelentés alapján, háromnaponként ingyenesen kellene ezt az adatbázist megkapnia az országos önkormányzatnak, ennek megfelelően pedig az őszi választásokon a jelölőszervezeteknek.

Tehát ez a három változat van. Erről kellene szavoznunk, hogy ki melyiket támogatja ezek közül a változatok közül.

Ritter Imre szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Mivel a bizottsági működésben először a módosítókat szokták feltenni, ezért javaslom, hogy először a D-ről szavazzunk, és természetesen kérem, hogy támogassátok.

Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Természetesen egyetérték. Aki támogatja a D-változatot, hogy eszerint menjen, kérem, szavazzon! *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenszavazat? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás mellett tulajdonképpen a D-változatot fogadtuk el. Tehát akkor itt le fogjuk cserélni a

dolgokat. Majd nyilván megnézzük, hogy ennek milyen más szövegekörnyezeti összefüggései is lehetnek.

A második kérdéskör, amivel foglalkozunk, a nemzetiségi jelölőszervezetek szűrése. Itt az volt az igényünk, hogy csak három éve regisztrált szervezetek, egyesületek lehessenek jelölőszervezetek.

Itt tulajdonképpen nem is volt más variáció, más időpont, ebben konszenzus volt, csak nyilván a szöveget kellett módosítani, a kisebbségi törvény 2. §-ának szövegét.

Alexov Lyubomir!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Én kérdeznék, illetve javasolnék valamit, mert azzal maximálisan egyetértek, hogy legalább a hároméves nyilvántartásba-vételi határidő szerepeljen, de én tennék még egy feltételt oda, hogy három éve regisztrált és azóta folyamatosan működő vagy szabályosan működő. Mert lehet, hogy három éve regisztrálta az illetékes bíróság, de azóta egyetlen mérleget, beszámolót nem adott le, nincs a bírósági nyilvántartásban, tehát azóta semmilyen kötelezettségének nem tett eleget, és most egy főnixként feltámad és jelölőszervezet lesz.

Ha lehet, én ezzel még kiegészíteném. Nem tudom, hogy lehet ezt kodifikálni, de kérem, vizsgálja még meg a bizottság, hogy ezt a kitéletet még oda lehet-e tenni, hogy legalább három évvel ezelőtt jogerősen nyilvántartásba vett és azóta szabályosan vagy folyamatosan működő szervezetből lehessen csak jelölőszervezet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Más kérdés, észrevétel van-e? *(Farkas Félix: Ez a kitétel benne van. Hároméves működési kötelezettségének előírásával.)* De ez az indoklásban van benne. Ez nem a szövegszerű módosítás, tehát nem a törvénybe kerül bele így, hanem ez az indoklásunk. *(Farkas Félix: Az indoklásból át kell emelni.)* Alexov Lyubomir!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Ez nem egészen azt jelenti szó szerint. A „hároméves működési kötelezettség” az indoklásban, amikor a szövegben már konkrétan megvan, csak annyi, hogy akkor lett nyilvántartásba véve. Meg merem kockáztatni jegyzőkönyvben is, hogy a bírósági nyilvántartás finoman szólva is nem naprakész, és rengeteg olyan szervezet van, amelyik – ha az ember megnézi a bírósági honlapot – három-öt éve egyszerűen nem adott le semmilyen jelentést, és semmilyen feltételnek nem felel meg, de bármikor hoz egy kivonatot, hogy három, öt vagy akárhány éve regisztrált szervezet, ami nem azt jelenti, hogy valóban működik is. Ilyen fantomszervezeteket bárki bármikor elő tud varázsolni a kalapból. Én csak ettől félek. Úgy gondolom, úgy volna értelme a módosításnak, hogy csak működő, és valóban a nemzetiségi közösségeken belül működő szervezetek lehessenek jelölőszervezetek.

ELNÖK: Farkas Félix alelnök úr!

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Egyetértek az előttem felszólalóval. De azzal is tudjuk bizonyítani, hogy egy szervezet működik vagy nem, hogy egyrészt minden évben adóbevallást kell készítenie, másrészt pedig statisztikai adatokat kell küldenie a Statisztikai Hivatalba. Aki ennek nem tett eleget, az nyilvánvalóan egy fantomszervezet. S még azt is megkockáztatnám, hogy adótartozása nincs. Ez egyébként kemény. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Egy egyesület, szerveződés vagy szövetség nyilván az ő alapszabályának megfelelően működik. A bíróságon be van jegyezve, de vannak új feltételek: a bírósági hivatalhoz minden évben be kell küldeni a beszámolót. Ez a legnagyobb mérő, mert a pénzügyi beszámolót el kell fogadni, és a többi, és a többi. Én egyetértenék, mégis azt mondom, hogy ne menjünk bele annyira ezekbe, mert ezt nehéz kodifikálni, ugyanis a törvény egyértelműen leírja, hogy egy szervezet mitől bejegyzett és milyen kötelezettségeknek kell eleget tennie. Ha a kodifikációba beírjuk azt, amit a törvény egyértelműen előír, akkor ebből probléma lesz. Tudjuk, hogy vannak fantomszervezetek, amelyek választástól választásig élnek, de ezzel nem fogjuk tudni őket teljesen kizárni, mert ha eleget tesz ezeknek a kötelezettségeknek, akkor továbbra is létező szervezet marad. Véleményem szerint a kodifikációba nehéz olyat betenni, amit a törvény már előír. Van a társadalmi szerveződésekéről egy új törvény, amit elfogadtak, és abban sok minden benne van, hogy melyik egyesület felel meg a feltételeknek.

A másik: az is benne van, hogy amely a nemzetiségi értékeket képviseli. Mert ugyanis vannak olyan szervezetek, amelyek nemzetiségi, de nem írják be a képviseletet. Pedig az fontos, hogy benne legyen – szerintem eddig is benne volt –, hogy felvállalja a nemzetiségi képviseletet. Mert ez nem minden szervezetnél van bent. Azt mondja, hogy nemzetiségi, oktatási, kulturális, de a képviselet nincs benne. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Koranisz Laokratisz görög szószóló úr!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Én is amellet lennék, amit a Félix elmondott. Rengeteg olyan civil szervezet van, amelyik pályázik a civil szervezetnek adandó támogatásra, s amikor elköltik a pénzt, nem tudnak elszámolni. Én ismerek a körömben olyan szervezetet, amely létezik és be van jegyezve, de soha nem tudott elszámolni. Ezt valahogy ki kellene iktatni ebből a körből.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ritter Imre szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Én egy kicsit ügyrendit kérnék. Én adószakértő és könyvvizsgáló vagyok. Jogos az, amit kértek, de ezt a választás előkészítése során nem lehet megcsinálni. Nem lehet bekérni akárhány pályázatkiról szervezettől, hogy valaha volt-e bármilyen elszámolási kötelezettsége, adótartozása, törvényesen működött-e, hogy mit veszel bele. Az, hogy be van jegyezve három éve vagy nincs, egy objektív dolog, ezt a bejegyzésből meg lehet állapítani, a bíróság kiadja erről az okiratot, a Választási Iroda pedig meg fogja nézni, hogy az alapszabályban benne van-e, de nem az, hogy gyakorolja-e vagy mit tesz, hanem az, hogy a konkrétan megjelölt nemzetiség képviselete. Ha ennél többet akartok vagy próbáltok beletenni, azt nem fogják tudni, mert soha nem volt ilyen típusú. Ez egy olyan hatósági ellenőrzést igényelne, amit nem fognak tudni megcsinálni. Higgyétek el, hogy nem tudják megcsinálni. Az pedig, hogy nem adott le három évig beszámolót? Egy óra alatt csinállok neked hármat és leadom, ha ez a probléma, és akkor máris adott le. Tehát nem lehet ezt megfogni. Úgy érzem, hogy nem lehet megcsinálni ezt a választás előtt.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Alexov Lyubomir szerb szószóló!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Nem akarom húzni a szót, de úgy gondolom, hogy az a bírósági nyilvántartás, ahol évente le kell adni a beszámolót, legalább feltételez egy folyamatos működést, és ezt a Választási Irodának sem tart sokból ellenőrizni. Én nem gondoltam ennél nagyobb mélységekre. Alelnök úr említette az adótartozást. Itt azért sok mindent sok minden elárul ezekről a szervezetekről. Ha a többség úgy gondolja, hogy ez megoldhatatlan, akkor visszavonom a javaslatot, de úgy gondolom, hogy lesz még ebből probléma.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amikor ezt mérlegeltük, bennem felvetődött – és nem tudom, milyen a gyakorlat –, hogy ha valaki nem adja le az éves jelentéseket, nem csinálja meg a szükséges beszámolókat, akkor nem törlik automatikusan a bírósági nyilvántartásból? *(Alexov Lyubomir: Nem.)* Úgy tűnik, hogy nem. *(Farkas Félix: Először ügyészégi felszólítás van, és csak utána.)* Jó. Kívánjuk-e ezt valamilyen módon erősíteni? Lyubomir végül is visszavonta a javaslatát.

Varga Szimeon bolgár szószóló úr!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Én a törvényhozásban nem vagyok annyira otthon, csak arra gondoltam, mi lenne, ha beletennénk azt, hogy a nemzetiségi önkormányzati választás évét megelőző legalább három éve működik és rögzített célja a törvény szerinti, akkor valamilyen szinten megállja a helyét az, amit akarunk. Mert ha három éve működik, az azt feltételezi, hogy beadta az összes bevallását, én legalábbis ezt tartom a legvalószínűbbnek. Ez csak egy kérdés volt.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Nem ellenőrizhető. Az nem definitív, hogy működő, mert mi az, hogy működő. Egy egyházi egyesület akkor is működő, ha legalább száz évig bizonyítottan semmilyen tevékenységet nem folytat. Egy egyházi alapítású egyesület a kánonjog szerint.

Tehát azt, hogy működő, nem lehet ellenőrizni, meg megfogni. Értem a szándékot, csak nem lehet ezt objektíven megfogni. Ez a probléma.

ELNÖK: Van-e valami konkrét javaslat akkor, amivel kiegészíthetjük ezt a definíciót, amelyet az aláhúzott sor egészített ki? Hiszen ez egyébként a korábbi nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényben így szerepelt szó szerint. Ez maradt el a későbbi törvényeknél.

Koranisz Laokratiz!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Úgy gondolom, hogy minden civil szervezet, bármelyik nemzetiséghez tartozó is legyen, pályázik a nemzeti alaphoz, hogy kapjon támogatást, ettől civil szervezet. Nem tudom, hogy abban az irányban, akik régebben benne vagytok ebben az ügyben, hogy tudunk elmozdulni, főleg Imrét kérdezném meg, hogy ha lenne egy olyan visszacsatolás, hogy attól a nemzeti alaptól kértek, kaptak támogatást és elszámoltak. Valami ilyesmi. Tehát ebbe az irányba kellene elmozdulni.

Mert valóban igazad van, Imre, én is tudok róla, hogy bármikor ilyen... Volt nekünk alapítványunk, hogy 3-4 évig nem csinált semmit, aztán, amikor bekérték az év végi beszámolót, valóban csinált egyből hármat-négyet. Tehát ebben igazad van. De mint civil szervezet - most nem alapítványról beszélünk, ha civil szervezet, minden civil szervezet attól civil szervezet, és nemzetiségi, hogy támogatást kap, nem tudom, most melyik alap adja. Tehát onnan egy ilyen visszaigazolás. Erre gondolok.

ELNÖK: Köszönöm. Konkrét javaslat híján nehéz a dolog, de válaszolni kíván Ritter szószóló úr.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Másrészt itt nem kapnak ezek az egyesületek pénzt. Itt egy választási eljárásban jelölteket állíthatnak. Tehát ennek nincs is köze igazából ahhoz, hogy egyébként van-e valamilyen elszámolási problémájuk vagy sem. Itt egy választás során jelölteket állíthatnak. Tehát nem is érzem, hogy ilyen irányú.

Az világos, ha mit tudom én, pályázaton indul, ott igazolnia kell, hogy nincs adótartozása, minden esetben elszámolt, és a többi, egyébként nem kap pénzt. De itt egy választási eljárásban jelölteket állít. Tehát nincs is pénzügyi vonatkozása. Úgyhogy én továbbra is azt mondom, hogy higgyétek el, hogy nem megfogható.

ELNÖK: Köszönjük a szakszerű kommentárt. Hartyányi Jaroslava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Egyetértek az Imrével, és örülök, hogy Lyubomir vissza is vonta, mert mondom még egyszer, ezt kodifikálni nehéz a törvényben, nagyon nehéz. Tehát törvényesen működő, három éve, és felvállalja a nemzetiségi képviseletet. Ez kell hogy legyen. Más nem tudott előírni. Azt a más majd a bíróság ellenőrzi. Úgy tudom, szokták is, már szigorodtak a törvények. Egyébként ezeket a beszámolókat is már a törvény szigorítása után kellett beadni.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha más javaslat nincs, tehát nincs konkrét javaslat, és egyetértünk végül is ezzel a megfogalmazással és szigorítással, hiszen a három évet behoztuk, amiről szó van... (*Hartyányi Jaroslava: Visszahoztuk!*) - visszahoztuk, így igaz, ezt a megszorítást -, akkor kézfeltartással szavazzunk, és támogassuk a javaslatot! (*Szavazás.*) Látható többség. Ellenszavazat volt-e? (*Senki sem jelentkezik.*) Nem volt. Tartózkodás? (*Senki sem jelentkezik.*) Nem volt. Köszönöm szépen.

A harmadik, a többes ajánlás lehetősége az adott nemzetiség jelölőszervezetei részére, azóta egy törvénymódosító javaslat, amelyet az Országgyűlés elfogadott, jóváhagyta, vonatkozik a nemzetiségi választásokra is. Tehát Varga Szimeon szószóló úr javaslata elsőként, tulajdonképpen mandinerből. Úgyhogy azt hiszem, hogy itt elfogadhatjuk az előterjesztést, hogy ezzel már nem kell foglalkoznunk.

A negyedik pont, ami, azt hiszem, egy nagyon fontos dolog lehet, aminek a lényege az, hogy minden nemzetiségi választópolgár a saját szavazókörében adhassa le a szavazatát. Kiegészíteném itt az indoklást azzal, hogy ezzel tulajdonképpen, ha több munkával is jár nyilvánvalóan, de lehet, hogy kétezernyi szavazókörrel kevesebbet kell szervezni. Nem kell mindenütt külön nemzetiségi szavazóköröket szervezni, egyrészt, másrészt a levélszavazás is szükségtelenné válik, hiszen mindenki ott, ahol egyébként polgármestert, helyi önkormányzatot választ, leadja a szavazatát a helyi nemzetiségi önkormányzatra, a területre - ha van ilyen -, és az országosra pedig mindenképpen. Ez a lényege. Azt hiszem, hogy ez ki is van bontva. Kinek van ehhez kérdése, észrevétele? (*Jelzésre:*) Dr. Turgyán Tamás szószóló úr!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Észrevételem volna. A korábbi országgyűlési képviselő-választások tapasztalatai alapján, melyek azért arról szólnak, hogy a választókörökben nemigen sokan vannak jól tájékozott állapotban afelől, hogy mit keresnek ott ezek a nemzetiségi típusú emberek, és mit akarnak ott,

tehát ez működik, de csak akkor, ha kellő propagandát fejtünk ki teljesen hivatalosan a választási szervezeteknél, a tekintetben, hogy képezzék ki a szavazóhelyiségek személyzetét, hogy igen, ilyen típusú jelentkezőkre is várni lehet. Ne kelljen tíz ukránnak rohángálni, hogy ő ukrán, és így tovább. Tehát ezeket kerüljük el.

Csakis akkor hatékony ez a változtatás, ha ott is tudják, hogy miről van szó. Ezt pedig nekünk kell generálni, különben magától valószínűleg nem fog menni. A választási iroda feladata.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt hiszem, ha ez törvénymódosítás lesz, és ez alapvető újdonság lesz, ahogy maguk a választások is újszerűek, hiszen nemzetiségi önkormányzati közvetlen választások még nem voltak, tehát a választási szerveknek meg kell tudniuk birkózni ezzel a részével is.

Feltehetően több lesz a bizonytalanság, mint eddig volt, mert az országgyűlési választásoknál is voltak apró gikszerék, de azt hiszem, megéri még ilyen áron is.

Határozathozatal

Van-e még kérdés? *(Senki sem jelentkezik.)* Ha ezzel egyetértünk, akkor kérem, kézfeltartással támogassuk a javaslatot! *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenszavazat volt-e? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt. Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt. Egyhangúlag támogatjuk tehát a négyes javaslatot. Köszönöm szépen.

Azt hiszem, hogy a számozásunkba egy kis hiba csúszott. Nem tudom, nálam egy olyan verzió van, ahol két 4-es pont van. Tehát nyilván az 5. pont jön, a nemzetiségi regisztrációs lap személyes vagy postai leadása. Tehát ez 5. pont a számozásban. Ez az anyag negyedik oldalán van, alul.

Tehát az 5. pont a nemzetiségi regisztrációs lap személyes vagy postai leadási módjának egyszerűsítése vagy még inkább kiterjesztése. Itt azzal volt gondunk, hogy a jegyzők nem fogadták el általában, ha aktivisták, jelölőszervezetek tagjai összegyűjtötték a szavazópolgároktól, nemzetiségi választóktól vagy leendő választóktól a regisztrációs jelentkezési lapot, amelyet egyszer be kellett már szerezniük, amiért külön be kellett volna menni a jegyzői hivatalba. Tehát, ha ebből többet hoztak, akkor tiltott adatkezelés címén nem fogadták el.

Most, a mi javaslatunk azt tartalmazza, hogy megbízott útján, mégpedig az urnás választások, hiszen ott is lehet megbízott útján gyűjteni, úgymond, a jelentkezési lapokat. Tehát ezt a jogi megoldást találta, azt hiszem, egy frappáns jogi megoldást talált a Kodifikációs Főosztály munkatársa, Győriványi Réka, tehát, hogy ennek analógiájára tulajdonképpen ez a javaslat is életszerű lehetne, és így már meg lehetne oldani azt, hogy meghatalmazással gyűjthetőek ezek a jelentkezési lapok. Van-e ehhez kérdés, javaslat? *(Jelzésre:)*

Hartyányi Jaroslava, ukrán szószóló asszony!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: A lényeg az, hogy amikor regisztrálják az embereket és valamilyen adat hibás – állítólag számítógép jelzi, hogy valami hibás –, akkor kötelezővé kelljen tenni, egyértelműsíteni kelljen, hogy milyen adathibáról van szó, hogy újra meg lehessen tenni a regisztrációt. Az volt a legnagyobb probléma a mostani választásokon, hogy a jelölőszervezetek nem kaptak visszaigazolást, csak azt közölték velük, hogy adathiba történt. De milyen adathiba? Kötelezővé kell tenni, hogy milyen adathibáról van szó – s akkor kiderül, hogy tényleg van-e adathiba vagy nincs –, és kötelező visszaigazolni. Ezt most nem tették meg egyes helyeken, így nem lehetett tudni, hogy felvették vagy nem vették fel. Ez is sok

helyen előfordult. Jó lenne kötelezővé tenni a viszonzválaszt. Ha ő azt látja, hogy a regisztráció során ez nem vihető be, akkor küldje vissza és mondja meg, hogy milyen adathibát talált.

ELNÖK: Szószóló asszony rá is mutatott a bakimra, arra, hogy az a) pontot tulajdonképpen átugrottam és mindjárt a b) ponttal kezdtem, ami a gyűjtést és a mozgóurnás dolgot illeti. Itt az első javaslatunk és szöveges módosításunk egyrészt arra vonatkozik, hogy ne legyenek olyan szőrös szívűek azok, akik befogadják ezeket az adatokat, és fel is soroljuk a magyar határon túli választók regisztrációja alapján, hogy ezt hogyan kellene befogadni. Azt még beszéljük meg, hogy miként lehetne beépíteni ezt az újabb körülményt.

Ritter Imre német szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Azt gondolom, hogy rendben vannak itt az indoklások és a szövegszerű javaslatok is. Az 5. pont legelejét kellene megváltoztatni, mert ott csak az szerepel, hogy „a nemzetiségi regisztrációs lap személyes vagy postai leadási módjának egyszerűsítése”, holott a két javaslat nemcsak erre vonatkozik, hanem az elektronikus bevallás, egyáltalában a nemzetiségi regisztráció egyszerűsítésére. Tehát az 5. pontnál csak azt hagynánk meg, hogy „a nemzetiségi regisztráció egyszerűsítése” és kihúznánk azt, hogy „lap személyes vagy postai leadásának módja”, mert utána zárójelben benne van már, hogy a leadást is egyszerűsítsük, az online leadást is, a határon túli magyarok regisztrációs szabályainak figyelembevételével. S akkor onnan kezdve rendben van az a) indoklás, a szöveges javaslat, a b) pont indoklása és a szöveges javaslat is. Tehát az 5. pontnál csak a bevezető mondatot kéne leegyszerűsíteni úgy, hogy „a nemzetiségi regisztráció egyszerűsítése”, s akkor szerintem konzekvens lenne az egész.

ELNÖK: Tehát tulajdonképpen a témamegjelölés igen világos és egyértelmű. Van-e még valakinek javaslata, kérdése, észrevétele az 5. számú módosításhoz? Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Nem tudom, hogy ezt hogy lehetne beépíteni. Az országos nyilvántartás adatai sokszor nem egyeznek az emberek személyi igazolványában szereplő adatokkal, elsősorban is az idegen nevek átírása – utónevek és a többi – tekintetében. A kodifikációs hölgynek is szeretném mondani, hogy a névjegyzékre a jelentkezés a személyi igazolvány alapján történik, majd a végén kiderül, hogy a személyi igazolványban szereplő adatok nem egyeznek a nyilvántartásban szereplő adatokkal. A személyi igazolványt és a lakcímkártyát a magyar hatóságok állították ki, amelyben szerepel az illető neve és minden más, s a végén kiderül, hogy az abban szerelő adatok nem egyeznek meg a nyilvántartásban szereplő adatokkal, és az illetőt emiatt kizárják a választásokból. Nem tudom, hogy lehet azt kodifikálni, hogy nem a nyilvántartásban, hanem a személyi igazolványban szereplő adatok alapján, mert a nyilvántartásban – ahogy a múltkor is elmondtam – iszonyú hibák tömkelege van. Lehet, hogy más nemzetiségnél ez nem így van, de nálunk az utónevek meg az átírás miatt ez így van, mert nem tudják, hogy kell leírni azt, hogy Antonina vagy azt, hogy Pospisek, és a többi, és a többi. Azt kellene elérni, hogy ezt figyelembe vegyék. Nem tudom, hogy ezt be lehet-e építeni. Ha valaki utána nézne annak, hogy hány ember esett el attól, hogy felvegyék a regisztrációs listára, azt látná, hogy ez pont a hibás adatok miatt történt. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Erre nem ad választ a szövegjavaslat? Az 5. oldalon az a) pontnál felsoroljuk, hogy ha ékezethiba, írásmódbeli eltérés van, vagy ha a földrajzi név idegen nyelvű megjelölésében hiba van, akkor is el kell fogadni, be kell fogadni ezeket az adatokat. Ezzel foglalkozik ez a felsorolás. Hartyányi Jaroszlava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Mondok egy példát. Ha valaki Ungváron született, Ukrajnából áttelepült és magyar állampolgárrá lett, annak a személyi igazolványában az van beírva, hogy Uzsgorod (Ungvár). Az országos nyilvántartásban viszont az Ungvár sehol nincs benne. Emiatt – merthogy a magyar hatóság azt írta be, ami a személyi igazolványában benne van – azt mondják neki, hogy maga nem kerülhet fel a listára, mert ott nincs olyan, hogy Ungvár. Hát ekkora nonszenszek vannak! És nálunk nagyon sokan vannak olyanok, akik Kárpátaljáról települtek át. Még egyszer mondom: a személyi igazolványában az van, hogy született Uzsgorod (Ungvár), az országos nyilvántartásban pedig nincs benne zárójelben az, hogy Ungvár. Ezt hova soroljuk?

ELNÖK: Mi abból indultunk ki, hogy amikor a határon túli magyarok jelentkeztek, regisztráltak, ott sokkal megengedőbb volt a regisztrációs folyamat, nyilván azért is, mert több országból jelentkeztek, ahol mások a dokumentumok és minden egyebek. Ezért mi átemeltük, és ott is van a c) pontban, hogy ha a földrajzi név idegen nyelvű megjelölését használja, és valaki nálunk beírja azt, hogy Uzsgorod, azt el kell fogadni. De ha azt írja be, hogy Ungvár, azt is el kell fogadni. Ez lenne a normális, de hogy aztán ez hogy fog működni, azt nem tudom.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Erre csak egy mondat. Ezért kell a személyi igazolvány adatai alapján regisztrálni. Még egyszer mondom, a személyi igazolványt a magyar hatóságok állították ki, azt nem magának rajzolta egy emberke, és ő az alapján tölti ki a kérdőívet. Ő nem tudja, hogy a hivatalban hogy van nyilvántartva. Ez a dolog lényege. Tehát ezt kellene alkalmazni. Mert ő azt fogja mondani, én úgy értelmezem, hogy ez nem tartozik a földrajzi elnevezéshez, mert zárójelben van, vagy mit tudom én. Csak azt nem tudom, hogy kell ezt kodifikálni. Ezért mondjuk azt, hogy a személyi igazolvány adatait fogadják el, mert az illető azzal megy szavazni, a szavazáskor a személyi igazolványt mutatja be, meg a lakcímkártyát.

ELNÖK: Ezek már választástechnikai kérdések, mert ő nem látja a személyi igazolványt, mert azt személyesen kell bevinni, ahol valaki egyeztetni a személyi igazolvánnyal azokat az adatokat, amiket ő beadott.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: De ha nem viszi be személyesen, akkor nem tudja, hogy ott hol szerepelnek.

ELNÖK: Hát igen. Pedig nekünk az a célunk, hogy ne kelljen személyesen bevinni, hanem gyűjteni is lehessen. Ez a másik pont. Ez egy érdekes probléma, ami valahogy nyilván feloldható. Dr. Turgyán Tamás örmény szószóló úr jelentkezett, aztán alelnök úr.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Egyetértek Jaroszlavával. A helyesírási hiba relatív, ha akarom hiba, ha akarom nem. A személyi igazolvány abszolút. Ha valahol valamivel el kell indulnunk, az úgy lehet, hogy valamihez viszonyítjuk. Ha a személyi igazolványt fogadjuk el abszolútnak, akkor

mindegy, hogy mi van a számítógépes nyilvántartásban; ott is elírhatta valaki, és nem biztos, hogy Baktalórántházán valaki méltányolni fogja azt, hogy ez cirill betű, latin betű, elírás, ékezetbeli vagy bármi más probléma. De azt méltányolnia kell, hogy van egy abszolút mérce, az pedig a személyi igazolvány. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Farkas Félix alelnök úr!

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: A mai nap minden hozzászólóval egyet tudok érteni, hiszen ez egy kardinális kérdés. A 93. § (1) bekezdését kellene módosítani: „A Választási Iroda a névjegyzékkel kapcsolatos kérelemnek csak abban az esetben adhat helyt, ha a választópolgárnak a kérelemben szerelő adatai megegyeznek a polgárok személyi és lakcímadatait tartalmazó nyilvántartás, illetve a magyar állampolgárságát igazoló okirata nyilvántartásának adataival.” Ezt a nyilvántartást kellene módosítani úgy, hogy „személyes okirat alapján”, ami a személyi igazolványt jelenti.

És abban az esetben, ha eltér az önkormányzat nyilvántartásától, adategyeztetésre ő hívja be az illetőt. Ne én szaladgáljak utána, mert nem tudom, hogy melyik embernek nem lesz egyező az adata. Hívja be adategyeztetésre, és akkor beviszi a személyes adatát, bemutatja, ez településenként, ha tíz darab, ha száz darab, akkor oldja meg. Nem mi rontottuk el azt az adatot, és nem maga a személy rontotta el az adatot, az valamiért nem egyezik. Hozza helyre. Hívja be adategyeztetésre akár a választási hivatal, akár az okmányiroda, legyen az ő dolguk, hogy ki, de át kellene írni ezt a nyilvántartást, ha nem a személyi okirata alapján kiállított nemzetiségi névjegyzék. Amennyiben ez nem egyezik a nyilvántartás adataival, abban az esetben adategyeztetésre a választópolgárt behívja.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ritter Imre szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Teljesen egyértelmű, hogy egyedül és kizárólag a központi nyilvántartás adatait vehetik alapul, hiszen az elektronikus regisztrációnál csak az adatok mennek be, nincs személyi igazolvány, ha papír alapon beadod, akkor sincsen mögötte személyi igazolvány, és ha a kettő eltér egymástól, akkor még mindig kérdés, hogy a központi nyilvántartás rossz-e, vagy a személyi igazolvány, vagy a lakcímkártya.

Tehát csak egy kicsit jöjjünk vissza, hogy abszolút el vagyunk késve, a 25. órában, ne próbáljuk átírni megint, mert nem megvalósítható. Azt gondolom, hogy azzal, hogy amire van példa a határon túli regisztrációnál, hogy az ékezethiba, az írásmódbeli eltérés, a földrajzi név idegen nyelvű megjelölése, a több utónév egyikének elhagyása, adat más nyelven történő megadása, sőt még, amennyiben személyi azonosítója nincs, a személyi és lakcímadatok megadása, még a személyi adatok is kiválthatók vele, ennél többet nem fogunk tudni elérni, meg ne is próbáljunk. Egyszerűen nem megvalósítható. Tudomásul kell venni, hogy akinél jelentősen, ezt meghaladó módon eltér a személyi igazolvány, a lakcímkártya a központi nyilvántartástól, annak be kell menni, az nem tudja ezt, csak személyesen. És hogy majd a központi nyilvántartás - speciel az én húgomnak a személyi igazolványa volt rossz, mert nem egy édesanyától származunk. A központi nyilvántartásban jó volt. Tehát nem ott kellett, hanem a személyijét, ezt viszont csak ő maga tudja megcsinálni.

Eddig az volt, hogy el kellett utasítsák, még egy ékezethiba esetén is. Éberhardtot vagy Eberhardtot el kellett utasítani a törvény erejénél fogva. Most pedig minden ilyen esetben el kell fogadni, ha egyébként egyértelműen beazonosítható.

Tehát én azt mondom, hogy próbáljuk meg elfogadni, hogy ezzel nagyon nagyot lépnénk előre, ne próbáljunk itt tökéleteset csinálni, mert nem fog menni.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hartyányi Jaroslava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Egyetértek a német szószólóval, és tudjuk, ha már ezt elfogadják, akkor már nagyon nagy előrelépés, mert sok embert megmentünk, de van olyan, ami lehet, hogy másoknál nem jellemző, de nálunk, még egyszer mondom, nagyon sok embert, tehát a 20 százalékát dobták vissza. Az ember nem tudja, hogy mi miatt. Odaírják, hogy hibás az adat, és kész, ennyi. Nem azt mondja, hogy milyen adat hibás, mert abban a pillanatban menne egyeztetni. Akkor valamit kellene letenni. Én nem tudom, azért mondom, én nem vagyok kodifikációs... (*Ritter Imre: De ez választási iroda probléma.*) Választási irodában, amikor mi ezt reklamáltuk, van egy reklamációs ablak, vagy minek nevezzük, mi az összes reklamációt beküldtük, vagy annak a részét. Tudja, milyen választ kaptunk? A helyi választási iroda, ez országos, nem érinti. A helyi választási irodához elmentünk, azt mondták, bocsánat, mi ezt nem tudjuk kezelni, mert itt van Ungvár meg Uzsgorod, nálunk csak Uzsgorod van, Ungvár nem számít, pedig ők írták be, és nem vették fel a névjegyzékre. És nem egy emberről volt szó.

Tehát azért mondom, hogy hogy lehet ezt betenni, mert nem a földrajzi elnevezésről van szó, hogy másképpen írjuk, hanem ez egy zárójeles plusz elnevezés.

ELNÖK: Farkas Félix alelnök úr!

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Valószínű, a németeknél, illetve nálunk, a románoknál ez nem is nagyon probléma, mert nem egy-két szavazaton múlhat egy választás. Többnyire nem így van. De mondjuk, egy kisebb létszámú önkormányzat esetében bizony-bizony tíz szavazat eldöntheti. És ha pont ez a tíz szavazat, hogy nem tudjuk egyeztetni, elutasítják, és aztán az illető fél, most mondjuk meg őszintén, tehát azért nem igazán fog utánajárni, hogy miért utasították el. Elutasították. Lehet, hogy csak azért, merthogy Arany János út 14. van az ő okiratában, bent a hivatalban meg Arany János út 24. Nem ő tehet róla. Egyetlenegy szám eltérés van, most melyik legyen az igaz, a 14. vagy a 24.? Adategyeztetésre, könyörgöm, hívja be. Azt mondja, hogy eltérés van a leadott regisztrációs lap, illetve a nyilvántartás alapján. Behívom az ügyfelet, lehet, hogy településenként 10 ember lesz, 20 ember lesz, de az 20 szavazatot jelent annak a szervezetnek.

Tehát én tudom, hogy most hirtelen nagyon sokat kérünk, de ha nem most kérjük, akkor soha az életben még egyszer erre nem tudunk visszatérni. Most van lehetőség. És aztán majd mondhatja erre a kormány, hogy bocsánat, de nem. Akkor mi meg tudomásul fogjuk venni, de saját érdekünkben... - és még egyszer mondom, most nem a mi érdekünk és nem a németeké, akik nagyobb létszám, hanem a kisebb létszámú önkormányzatok érdekében gondoltam ezt így.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Varga Szimeon szószóló úr!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Én a német szószóló úrral teljes mértékben egyetértek. Úgy gondolom, ami itt fel van sorolva, tehát a Ve. 93. §-ban, és itt van mellette, hogy a) ékezeti hiba, írásmódbeli eltérés, c) földrajzi név idegen nyelvi megjelölése szerint adataiban da) több utónév egyikének elhagyása vagy db) adat más nyelven történő megadása - szerintem ez a megoldás itt nekünk elég kell legyen, úgy gondolom - következtében nem egyeznek meg a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartások, illetve a magyar állampolgárságát igazoló okirat nyilvántartásának adataival, de a választópolgár személyazonossága kétséget kizáróan megállapítható.

Tehát, ha megállapítják azt, hogy ő az az illető, és van egy számbeli eltérés, hogy kettő vagy hat, de ha megállapítják, innentől kezdve szerintem teljesen nyitott a dolog. (*Farkas Félix: Csak akkor fogja megállapítani, ha behívja adategyeztetésre.*) Szerintem nem fogják behívni adategyeztetésre, és nem fog bemenni, ez akkora pluszterhet ró mind az irodára, mind arra, aki csinálja, mind arra az emberre, aki esetleg lehet, hogy nem fog bemenni adategyeztetésre, mert megsértődik, erre is volt példa szerintem.

Úgyhogy szerintem ennél többet ne akarjunk beletenni, nekem ez a javaslatom.

ELNÖK: Hartyányi Jaroslava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Nem a behívásról volt szó, csak annyiból, hogy a törvényben az van, hogy kötelező visszaválaszolni, hogy felvették vagy elutasították. Amennyiben elutasították, akkor legyen kötelező beírni, mi az elutasítás oka, milyen adat hibás. Akkor az ember azt mondja, hát én azt írtam ide, a normális ember bemegy és utánanézi, hogy mi van, ha a személyi igazolványban valami nem stimmel a nyilvántartási adatokkal.

Tehát ez volt a baj, az meg, hogy nem is értesítették, pláne törvényellenes. Az adat hibás, de nem írták, hogy milyen adat hibás. Amikor ő megnézi, stimmel a személyi igazolvány, csak nem tudja, mi van a nyilvántartásban. Érted? (*Varga Szimeon: Értem.*) Tehát akkor tegyük oda, hogy kötelező jelölni, milyen adathibáról van szó. Utónév nem stimmel, születési dátum vagy mit tudom én. Hát azt jelöljék meg. Ez mind benne van a számítógépben egyébként. Abból kiteszi, és elküldi azt, hogy nem vettük fel, mert hibás az adat, és milyen hibás.

ELNÖK: Dr. Turgyán Tamás szószóló úr!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Tulajdonképpen mindenkinek igaza van. Rövid időnk van, de abszolút mércét is fel kéne állítani. Mi lenne, ha szépen felsorolnánk az a), b), c), d) pontokat, és mögénérnánk azt a félmondatot, hogy adott választóközvetben vagy választóirodában a probléma eldöntéséhez a személyi okiratok a mérvadók.

ELNÖK: Koranisz Laokratizs görög szószóló úr!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Azt hiszem, Jaroslava a mostani parlamenti választásokra gondol. Amikor elektronikusan regisztráltunk, akkor nálunk is előfordultak hibák a görög nevek, helységnevek átírása miatt. Jómagam is úgy láttam, hogy legalább három hibát jelentett a rendszer. Jaroslava azt kéri, hogy amikor valaki elektronikusan kitölti azt a lapot, majd visszajelzik, hogy nem fogadják el, akkor tüntessék fel, hogy miért nem fogadják el. Csak ennyit kér és

legyen vége. Fel van sorolva, hogy mit kell kitölteni, és ha valami hibádzik, a rendszer mutasson rá, hogy mi hibádzik.

ELNÖK: Ritter Imre német szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Azt kérem, hogy ezek szövegszerűen a választási törvényben módosuljanak. A többi, amiről beszélünk, már a Választási Iroda és a választás lebonyolításának a kérdése, és nem a törvény kérdése. Egyszerűen az egész számítógépes rendszer volt olyan, hogy az elején eleve olyan határozatot adtak ki, amelybe még azt se írták be, hogy kit melyik nemzetiség névjegyzékébe vettek fel, az se volt benne, hogy a parlamenti választásokra kiterjedjen vagy se, csak annyi, hogy fölvettek a névjegyzékbe. Ezek után hetekkel később kiküldtek egy újat, amikor már a rendszer tudta, és azzal együtt, hogy február végén, március elején már voltak települések, ahonnan úgy küldték vissza, hogy pontosan beírták, hogy azért utasítom el, mert a születési dátuma nem jó, mert a kerület nincs megadva vagy hiányzik a második keresztnév az anyja nevével. Ezzel együtt még az utolsó héten is voltak nem kistelepülések is, például Budaörs, ahol egészen az utolsó hétig még mindig olyan elutasítókat adtak ki, amelybe nem írták bele, hogy miért utasítják el. Ezért kell meghívni a Választási Iroda vezetőjét, ezeket a dolgokat vele átbeszélni és az asztalára letenni. De ez nem a választási törvény része. Mind igazatok van, csak ez nem idevaló, nem a választási törvénybe. Ez a Választási Iroda, a választási irodák kiképzése, előkészítése, az ezt kiszolgáló számítástechnikai rendszer megfelelő működése és alkalmazása. Tehát azt javaslom ügyrendileg – ha ezt elfogadják, már nagyon jól járunk –, hogy szavazzunk.

ELNÖK: Mivel ez egy konkrét javaslat volt és nem készültünk szövegszerűen abból a paragrafusból, az nincs előttünk, fogadjuk el úgy, hiszen nagyon egyértelmű az, amit Jaroslava javasolt, hogy ha valakit elutasítanak, akkor annak a konkrét okát is jelöljük meg. Megnézzük, hogy milyen paragrafus szól az elutasításról, és ha bele tudjuk tenni ezt a két-három szót, szerintem ezt minden további nélkül megtehetjük, és egy pontot még behozunk. A törvényben is feltehetően valahol ezután van az elbírálás, elutasítás, és azt még megnézzük szövegszerűen, hogy ha valakit elutasítanak, akkor annak a konkrét okát is tüntessék fel, jelöljük meg. Megnézzük ezt a szövegszerű dolgot, megkeressük a paragrafust, és ha ez szövegszerűen megoldható, akkor ezzel kiegészítjük.

Van-e még más javaslat? *(Nincs jelentkező.)* Akkor ezzel a kiegészítéssel együtt – hogy még behozunk egy paragrafust, amely az elutasításról szól – fogunk szavazni. Aki egyetért az 5. pontban lévő szövegszerű javaslattal, kérem, kézfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Látható többség. Ellenzavazat volt-e? *(Nem.)* Nem volt. Tartózkodás volt-e? *(Nem.)* Nem volt. Köszönöm, akkor ezt is jóváhagytuk.

A 6. pont a nemzetiségi önkormányzat által fenntartott nemzetiségi intézményvezető nemzetiségi önkormányzati összeférhetetlenségének törlése. Tehát ha egy nemzetiségi önkormányzat intézményt tart fenn, ennek az intézménynek az általa kinevezett vezetője a nemzetiségi önkormányzatnak tagja lehessen, akár helyi, akár országos nemzetiségi önkormányzati intézményfenntartóról van szó; leginkább persze ez utóbbiakról van szó. A javaslat ezt tartalmazza. A nemzetiségek jogairól szóló törvény 106. § (9) bekezdését módosítanánk.

Ritter Imre német szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Ez a másik pont. E javaslat 9. pontjának a második fele egy minimálisat változna, összhangban azzal, hogy most

pontosan, szó szerint a korábbi közoktatási törvényben szereplő határozat vége annyival változik, hogy hozzájön még, hogy fenntartott intézmény vezetője, feltéve, hogy a vezetői megbízását a nemzetiségi önkormányzat közgyűlésétől, képviselő-testületétől kapta. Szó szerint ez volt benne a korábbi közoktatási törvényben is. Ez csak egy félmondattal vagy mellékmonddal való kiegészítés.

ELNÖK: Ez szerepel az új javaslatnak a 2. pontjában, amit a szószóló úr ma kiosztott. *(Ritter Imre: A (9) bekezdés végén.)* Bocsánat, nekem nem volt meg a javaslat vége. Szószóló úr ezt kiegészítette azzal a szakasszal, ami a mi eredeti anyagunkban szerepel a (9) bekezdésben addig, hogy „fenntartott intézmény vezetője, feltéve, hogy vezetői megbízását a nemzetiségi önkormányzat közgyűlésétől, képviselő-testületétől kapta”. *(Ritter Imre: Korábban szó szerint ugyanez szerepelt a közoktatási törvényben.)*

Győriványi Rékának adom meg a szót.

DR. GYŐRIVÁNYI RÉKA (Kodifikációs Főosztály): Azért nem szerepelt itt ez a kitétel, mert a 6. pontnál a szövegjavaslat elején a 106. § (1) és (3) bekezdésében is ez a szófordulat van. S utána kiegészült volna a (9) bekezdés, ahol a nemzetiségi önkormányzat elnökéről van szó, és annak a végén van, hogy nem lehet a tagja az, aki ugyanakkor a helyi nemzetiségi önkormányzatnál a helyi nemzetiségi önkormányzat által létesített vagy fenntartott intézmény vezetője. Ennél a kizáró oknál sincs olyan feltétel, hogy feltéve, hogy megbízását a közgyűléstől, a képviselő-testülettől kapta, ezért nem került be ahhoz a részhez, ahol a tagról van szó. Nyilván van ennek valamilyen oka, de nem tudom, nem okoz-e koherenciás problémát az, hogy itt ki van zárva, ott meg nincs. Köszönöm.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Akkor visszavonom a javaslatom.

ELNÖK: Köszönöm Rékának a kiegészítést. Akkor maradunk az eredeti változatnál. A probléma lényege tulajdonképpen az, hogy most nem összeegyeztethetetlen az, hogy valaki, aki az önkormányzat által fenntartott intézmény vezetésére a közgyűléstől kapta a megbízását, ugyanakkor a közgyűlésnek a tagja legyen.

Hepp Mihály horvát szószóló úr!

HEPP MIHÁLY horvát nemzetiségi szószóló: Azt hiszem, ez megoldódott, nagyon ügyes ez a szöveg. „Ha az adott nemzetiség szükségesnek tartja.” Ezt döntse el minden közgyűlés. Ha akarja, beengedi, ha nem akarja, nem engedi be, és akkor megvan oldva a kérdés. Ez tehát rendben van. *(Ritter Imre: Ezt megteheti.)* Igen. Azért jó, hogy ez benne van. *(Ritter Imre: Ezzel a kiegészítéssel elfogadható.)* Igen, ez van benne.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Nem kell ezzel kiegészíteni, mert a törvény lehetővé teszi, innentől kezdve te döntöd el, hogy beveszed-e vagy nem.

ELNÖK: Akkor szavazásra bocsátom a kérdést. Aki egyetért ezzel a módosítással, tehát hogy megváltoztassuk, kérem, jelezze. Kreszta Traján nevében igennel szavazok én is. *(Szavazás.)* Ez 12 igen; tehát egyhangúlag támogattuk ezt a javaslatot is.

A 7., az utolsó kérdésünk: a nemzetiségi szószóló országos nemzetiségi önkormányzati összeférhetetlenségének törlése.

Ez egy világos, egyértelmű dolog, egy friss dolog, hiszen most lettünk nemzetiségi szószólók. Ritter Imre szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: A szöveg rendben van, csak a 7. pont, a címe nem, mert itt nem csak az országos nemzetiségi önkormányzati összeférhetetlenségről, hanem a nemzetiségi önkormányzati összeférhetetlenségről van szó. Tehát a címben az „országost” ki kellene hagyni.

Egyébként az indoklás és a szövegszerű javaslat jó. De nem csak az országról van szó.

ELNÖK: Így van, hiszen nem lehet nemzetiségi önkormányzat tagja a szószóló – nem mondja ki a törvény, hogy országos vagy helyi vagy területi. Most a törvény így szól, ez itt elhangzott, tehát ennek a támogatottsága nagyon kétséges. Ezt tudnunk kell.

Hartyányi Jaroslava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: A támogatottsága mindig kétséges lesz, ez világos, de meg kell próbálni. Annál is inkább, mert a Fidesz, belátva, hogy az ő érdeke nagyon fontos a fővárosban, és hogy érvényesítse a saját érdekét, megnyitotta a törvénymódosítás kapuját, beengedte, hogy a polgármester tagja lehet a Fővárosi Közgyűlésnek. Tehát ők megnyitották ezt, mi kérjük, hogy ugyanúgy nyissák meg ezt. Ez azt jelenti, hogy ezt úgyis mindenki megválasztja. Itt nagyon egyértelműen le van írva. Úgyhogy szerintem, ha elutasítják, mi majd megkérdezzük, hogy miért utasították ezt el, mert lehet, hogy nem országos elnök akar lenni, hanem csak, mondjuk, kerületi vagy települési tagja akar lenni az önkormányzatnak. Ez miért kizárt, amikor egy polgármester, akit választanak, ugyanúgy lehet polgármester és tagja a fővárosnak? Ezzel precedenst teremtettek, úgyhogy kérjük ezt a módosítást.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak megjegyzem, hogy ott két önkormányzati testületről van szó, tehát az önkormányzati szféráról, itt pedig önkormányzat és parlament.

Farkas Félix alelnök úr?

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Nem igazán szeretném felvázolni ennek a fontosságát, és most hogy ez két önkormányzat vagy itt nálunk parlament és önkormányzat. Annyi a különbség, hogy a két önkormányzatban lévő személy, polgármester és közgyűlési tag mind a két helyen szavazati joggal van jelen. Mi, szószólók viszont a parlamentben nem vagyunk szavazati joggal benn, azaz nekünk abszolút nincs is szavazati jogunk. Ha még ezt a lehetőséget is elveszik tőlünk, illetve most el van véve az összeférhetetlenség okán, hogy mondjuk, egy települési, egy területi vagy akár egy országos önkormányzatban szerepet vállalva, akár szavazati joggal tudjuk érvényesíteni úgymond az akaratomkat vagy céljaink elérését, hát honnan tudnánk a legjobban, mintsem hogy innen? Szószólók vagyunk, tehát mi igazán nem befolyásoljuk a parlament döntését, az Országgyűlés döntését nem is igazán befolyásoljuk, nem vagyunk bent szavazati joggal. De különböző javaslatokat, azokat a javaslatokat egyébként, amelynek az előkészítésében mint önkormányzat benne vagyok, benne vagyok az előkészítésében, és látom, folyamatában ott vagyok, mindenféle információm megvan ahhoz, hogy én ezen a szinten meg tudjam védeni, hogy elő tudjam adni, fel tudjam vázolni, be tudjam mutatni, ahhoz szükséges és kell, én úgy gondolom, a törvénynek ez a

módosítása. Annál is inkább, merthogy én megértem, természetesen egy demokráciában a többségi akarat érvényesül. Van a bizottságunk. A bizottságunknak nincs más lehetősége, mintsem hogy előterjeszti, és aztán természetesen majd az Országgyűlés állást fog benne foglalni. De ennek a lehetőségét nem szabad elhalasztani.

Itt, ezen a területen egyetlenegy nemzetiségi szószóló sem gondolhatja úgy, hogy ez nem támogatandó, hiszen ez mindannyiunk érdeke, éppen e miatt a kettősség miatt, hogy az, amit előkészítünk az országos, területi vagy helyi önkormányzatokban, települési úgymond kisebbségi önkormányzatokban, és mindezt díjazás nélkül, ugyanúgy, mint ahogy a megyei közgyűlésben a polgármesterek díjazás nélkül vállalják a feladatot, mi is díjazás nélkül vállaljuk, de könyörgök, hadd legyünk ott! Hadd kapjuk meg az információt, hadd vegyünk részt az előkészületben, hadd tudjuk hozni azokat az információkat, hiszen ez mindannyiunk érdeke!

Ügyhogy kérem a támogatást. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Van-e még kérdés vagy felvetés ehhez az egész kérdéskörhöz? Igen, Hartyányi Jaroslava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Amennyiben a törvényhozók elutasítják, akkor valamit indokolni fognak. Kíváncsi vagyok, hogy miért utasítják el, ez az indoklásban benne lesz. De hogy ne próbáljuk meg... Soha nem lehet tudni, milyen helyzet áll elő bármelyik önkormányzatnál.

Még egy dolog. Képzeltetek el, mondjuk, egy háromtagú önkormányzatot – a többség háromtagú, ahol nincs nagy tömeg, száz fölött –, az egyik önkormányzati tag, mondjuk én, lemondok, mert szószóló lettem, ő következik, mondjuk, de ő lemond a képviselétről más miatt – már szétesett az önkormányzat. Már a helyi önkormányzat sehol nincs. Ilyen előfordulhat, és ezt senki nem tudja előre.

Tehát hogy ezt eleve kizárjuk, ennek én nem vagyok a híve. Próbáljuk meg! Amennyiben, még egyszer mondom, a törvényhozó testület azt mondja, hogy nem támogatja, akkor biztosan lesz indoklása, hogy miért nem, és akkor mi majd válaszolunk. De szerintem, ha nem nyitották volna meg ezt a polgármester és a főváros dolgot, akkor nekünk tényleg nem lett volna esélyünk, de így esélyünk van.

ELNÖK: Koranisz Laokratisz görög szószóló!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Én úgy gondolom, hogy amit Félix mond, az megoldható. De én úgy gondolom, Félix, hogy én mint szószóló és mint önkormányzati vezető, ez összeférhetetlen kell hogy legyen. De mint testületi tag, az igen, így támogatnám. Tehát hogy annak a testületnek tagja lennék, amelyik minden hónapban egyszer vagy kétszer ülésezik, de ez a munka, ami itt ránk vár, meg az a munka, amit most végzünk, szerintem nem tudjuk egyszerre vállalni. Én nem vállalnám azt, hogy ha esetleg indulnék most a nemzetiségi önkormányzati választáson, és megválasztanának megint elnöknek, hol tudnék szerepelni jobban: itt vagy ott? Nagyon sok a munka. *(Közbeszólásra:)* Sehol – így van.

ELNÖK: Farkas Félix alelnök úr?

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a felvetést. Egy értelmes felvetés, ez igaz. De én döntsem majd el jelöltként, hogy egyáltalán azt tudom-e majd vállalni! De ne mondjuk ki egzakt módon azt, hogy kizárólag csak tagként. Nem! Képviselő-testületben, kész, pont. Aztán majd ha a

közgyűlés úgy gondolja, hogy én akár lehetek elnök is, akkor el tudom dönteni, hogy e mellett a feladat mellett, amit egyébként az Országgyűlésben végzek, tudom-e csinálni.

Nem vagyok felettes szerv. Mert ha azt mondom, hogy egy önkormányzat meg egy települési kisebbségi önkormányzat, ott sincs felettes, egymás mellett kell dolgozzanak, nincs felettesi jogviszony, de mindenképpen jó arra törekedni, hogy jól együtt tudjunk működni. Itt tehát engem az hajt, hogy együtt szeretnék dolgozni az Országgyűlésben nyilvánvalóan a kormánnyal, de természetesen azok alapján, amit az országos, területi vagy helyi önkormányzatban elvégzek. Én javaslatot viszek, hiszen most már sokkal több információm van. Sokkal könnyebben be tudom hozni azokat a dolgokat, amit egyébként szeretnék.

S miért zárhatná ki azt, hogy akár még elnök is lehessen az ember? Ilyet ne akarjunk magunknak, ne kérjünk ilyet! Egyszerűen csak azt mondjuk, hogy az összeférhetetlenség arról szóljon, hogy ezekben a testületekben tagok lehessünk. És aztán úgyis majd a közgyűlés fogja elfogadni, illetve megválasztani a saját elnökét vagy alelnökét. Még az is lehet, hogy például azt mondják, legyen egy nagyobb megyének a képviselője alelnök. Azt hiszem, éppen közülünk mondta valaki – már nem emlékszem, hogy ki –, amikor 50 millióval indult az országos önkormányzat és most 1 milliárd lett. Gondoljátok el, hogy szószóló vagy és azokat a javakat, azokat az eredményeket ott nagy nehezen sikerült összehozni, most jön egy teljesen új rend, s még ha megvan mindjárt az utánpótlás, akkor is, mi tudjuk, hogy ez egy nagyon jó utánpótlás, de nem biztos, hogy két hét múlva is az lesz, esetleg egy hónap múlva, két hónap múlva vagy egy fél év múlva, teljesen mindegy. Én csak azt szeretném, hogy azt a dolgot, amit mi teljesítettünk az országos, területi vagy a helyi önkormányzatokban, tovább tudjuk vinni már egy nagyobb elánnal, több információval vagy javaslatokkal. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Ha megnézik a 106. § (11) bekezdését, abban az van, hogy „az országos nemzetiségi önkormányzat főállású elnöke”. A főállású azt jelenti, hogy kereső állású. De azt, hogy valaki ingyen töltsen be ezt a tisztséget, a törvény még most se zárja ki, ha jól értelmezem. Nézzétek meg, hogy ki nem lehet önkormányzat elnöke. (*Varga Szimeon: Hol van ez? – Alexov Lyubomir: Az előző pont, a 106. § fölsorolja, hogy ki nem lehet.*) Azt sorolja fel, hogy kire vonatkozik az összeférhetetlenség. A főállású azt jelenti, hogy kereső, ha jól értelmezem. Felsorolja, hogy ki nem lehet országos önkormányzat elnöke – ebben nincsenek benne a szószólók, én legalábbis nem látom –, és utána tessék az összeférhetetlenséget nézni a (10) bekezdésben. (*Koranisz Laokratisz: Igazad van, a szószólóról itt nincs szó.*)

ELNÖK: Amiről beszélünk, az most az országgyűlési törvény, amely egyértelműen kimondja, hogy szószóló nem lehet nemzetiségi önkormányzat tagja. Talán így mondja ki. Elnöke vagy tagja. Aki már tagja nem lehet, az nyilván elnöke se lesz. De ez egy másik történet. Amikor a nemzetiségi törvény hatályba lépett, akkor még nem beszéltünk szószólókról meg képviselőkről, ám ezt most nem tudom, de egyértelműen kimondja. Tehát van egy törvény, amelyik egyértelműen kimondja, hogy nemzetiségi képviselő sem lehet nemzetiségi önkormányzat elnöke vagy tagja, és a következő pont külön kimondja, hogy nemzetiségi szószóló sem lehet. Az a kérdés, hogy ezzel akarunk-e valamit csinálni vagy sem. Tehát van erről határozott jogszabály.

Dr. Turgyán Tamás szószóló úr!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Nem igazán vagyok szakember, jogász meg pláne nem, de úgy érzem, hogy valahol körbe van határolva a képviselői jogállás. Abban mintha lenne valami olyasmi, hogy a képviselő, ha úgy tetszik szószóló – bizonyos értelemben, ahogy vesszük – függetlenül végzi a tevékenységét, nem befolyásolhatja senki és semmi. Nem tudom, hogy a jogász kollegina – bocsánat a kollegináért – meg tudja-e ezt erősíteni vagy cáfolni, mert ez egy picit behatárolja a lehetőségeinket ebben a tekintetben. Te tarthatsz napi kapcsolatot az önkormányzattal, de olyan helyzetbe nem kerülhetsz, hogy az önkormányzat valamiben befolyásolhasson téged adminisztratívén. Ez nem lehet. Azt hiszem, ez így van. De ezt is meg kell nézni, mert lehet, hogy itt nagyon bölcssek leszünk, csak a végén azt fogják mondani, hogy hopp, csak egy lépcső kimaradt.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e ehhez más javaslat, kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Ha megengedik a bizottság tagjai, mint szlovák szószóló és mint az Országos Szlovák Önkormányzat elnöke is szeretnék hozzászólni.

Én a magam részéről úgy vélem, hogy minket ez a testület delegált, a választási listára állított a választásokban, és ilyen módon egy egész más szférába léptünk át, az önkormányzati szférából a jogalkotói szférába. Mi az Országgyűlés képviselői, pontosabban szószólói vagyunk. Én ezt a két területet nem igazán látom jogilag átjárhatónak vagy valamilyen módon közössé tehetőnek. Természetesen más az együttműködés, az, hogy részt vehetünk akár tanácskozási joggal is az országos önkormányzatok testületeinek a munkájában, a közgyűlésein. De az, hogy mi egy újabb választáson indulva egy más szférában képviselői mandátumot – hiszen erről van szó –, önkormányzati képviselői mandátumot, esetleg tisztséget szerezzünk, már egy másik terület. Itt nyilvánvalóan határozott a törekvésünk. Jaroslava jól mutatott rá, hogy a fővárosi önkormányzati választásokon most bizonyos mértékig oldottak ezen az összeférhetetlenségen, de a parlamenti képviselők és a polgármesterek összeférhetetlensége, vagy az önkormányzati képviselők és a parlamenti képviselők összeférhetetlensége továbbra is fennáll, s ami rájuk vonatkozik, az tulajdonképpen ránk is vonatkozik, bár rólunk kimondja még egy külön paragrafus is, hogy a két terület nem összemesható, elválasztandó egymástól. Én ezért mindenképpen ellene szavazok, és ezt a meghatalmazást kaptam Kreszta Trajántól is.

Van-e másnak észrevétele, kérdése? Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Még egyszer mondom, amit a jogszabályban meg akarunk fogalmazni, az nem kötelező jellegű. A törvény senkinek nem írja elő, hogy a szószólónak kötelezően az önkormányzat tagjának vagy elnökének kell lennie, ezt ő maga választja. Az miért összeférhetetlen, hogy aki tudja vállalni, az vállalja el, pláne ha a közösség ragaszkodik is ehhez? Te elutasítod, mert te nem leszel se tagja, se elnöke, örülsz, hogy már túl vagy ezen, meg itt senki nem lesz, én se leszek, de lehet, hogy négy év múlva – vagy akár most is – lesz olyan valaki, akinek ez fontos. Miért? Még egyszer mondom, én ennek nem látom a jogi akadályát. Mi nem vagyunk parlamenti képviselők, az a nevünk, hogy szószólók, és szavazati joggal nem rendelkezünk. Az, hogy a nemzetiségi törvény és a parlamenti képviselőkről szóló törvény ellentmond egymásnak, egy más dolog. Még egyszer mondom, megnyitották a kaput. Próbáljuk ki! Ha azt mondják, hogy nem, és meg is indokolják, hogy miért nem, akkor azt mondjuk, hogy köszönjük szépen, értettük. De hogy ezt itt eleve ne támogassuk? Ahogy a Lyubomir is mondta, ha egy

önkormányzatban gondot jelent az összeférhetetlenség, az, hogy valaki intézményvezető legyen, akkor ezt legalább tárgyaljuk meg és próbáljuk meg támogatni. Még egyszer mondom, ez nem kötelező jellegű, hanem lehetőség, persze úgy, hogy az illető itt veszi fel a tiszteletdíjat és nem az önkormányzatnál.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Csak egy mondat arra, amit Jaroslava itt idézett. Én csak annyit mondtam a szolidaritás kapcsán, hogy ha ez bárkinek probléma, akkor tűzzük napirendre és vitassuk meg. Én akkor nyilván támogattam, hogy Imréék vessék ezt föl, aztán most ellene szavaztam, mert nem értek egyet azzal, hogy valaki a testületben a saját maga munkáltatója legyen. Ugyanúgy nem értek egyet ezzel a javaslattal sem, és én is ellene fogok szavazni, mert nem gondolom, hogy össze kellene mosni ezeket a hatalmi ágakat, hogy így mondjam, mert akkor én például előállok egy olyannal, hogy én szívesebben lennék akár ingyen és bérmentve egy nemzetiségi kistelepülés társadalmi megbízatású polgármestere, mert azt szívesebben csinálnám tovább, és ez is az önkormányzati szféra, és lehet, hogy a saját kisebbségemnek vagy nemzetiségemnek még hasznosabb tagja lennék ebben a funkcióban, mint mondjuk, az országos önkormányzat tagjaként.

Aztán azt sem szeretném, hogy bár valóban az országos önkormányzatok jelöltek minket, de azért még, ha magunk között delegálásnak is neveztük ezt vagy féldelegálásnak, mégiscsak volt egy választási eljárás is közben, és nekünk ebben a négy évben lehet, hogy az lesz az egyik célunk, hogy ez igazi választás legyen majd 2018-ban. És ugyan én '90 óta nagyon aktívan dolgozom az önkormányzati szférában, települési és nemzetiségi szinten is, de mégis úgy gondolom, hogy ezt most az embernek októberben el kell döntenie. Induljon a választásokon mindenki, aki akar, de aztán válasszon. Mi a szerb önkormányzatnál már módosítottuk az érvényes szmsz-t, hogy nyilván a szószóló mint új intézmény tanácskozási joggal állandó meghívottja, függetlenül bárki személyétől. De úgy gondolom, nem lenne jó, ha önkormányzati testületi tagként, mondjuk, egy testületi határozatot direktben kellene bárhol képviselni, és utasítani lehetne olyannal, ami az én lelkiismeretemmel, mondjuk, összeegyeztethetetlen. És én ezért nem támogatom az összeférhetetlenségnek ezt a feloldását. Nyilván a többségnek lehet ehhez joga, de a magam részéről, annak ellenére, hogy itt elhangzott, hogy ez mindenkinek érdeke vagy kötelessége ezt támogatni, én mégis úgy gondolom, hogy az értékrendemmel ez nem fér össze.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Ha megengedik, én csak a törvényt nézem. Mi nyilvánvalóan törvényalkotók vagyunk valamilyen szinten, most is törvénymódosítást készítünk elő. Az országgyűlési törvény az összeférhetetlenségről nagyon egyértelműen és határozottan mondja ki, hogy a képviselői megbízatás – és ez a szószólókra is vonatkozik – összeegyeztethetetlen minden más állami, önkormányzati és gazdasági tisztséggel vagy megbízatással. Tehát ez egy olyan határozott irányvonal, törvény és sarkalatos törvény, amely nyilvánvalóan mindenképpen megfontolásra kell hogy késztesen bennünket. De azt hiszem, a meggyőződésünk a fontosabb.

Van-e még kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor szavazzunk.

Aki tehát támogatja azt a felvetést, hogy ezt a szószólói – és szószólóról van itt szó! – összeférhetetlenséget javasoljuk feloldani, az kézfeltartással támogassa az előterjesztést! *(Szavazás.)* 3 igen. *(Koranisz Laokratisz: János meggyőzött minket.)* Aki ellene szavaz? *(Szavazás.)* 6 nem. És tartózkodás? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás. Ezt a javaslatot tehát elvetettük.

A végére értünk ennek a napirendi pontnak. Most a feladatunk valóban az lenne, hogy nagyon gyorsan a javaslatok alapján még alakítsunk ezen az anyagon, és megpróbáljunk nyilván támogatást szerezni a javaslatainkhoz.

Egyebek

A 4. napirendi pontunk, az „egyebek” következik. Megkértek, hogy közvetítem, önök talán már megkapták korábban, Szabó Szabolcs, az Együtt-PM országgyűlési képviselője holnap, június 13-án, pénteken 11 órára meghirdetett egy háttérbeszélgetést a Képviselői Irodaház V. emelet 556. számú tárgyalójába. Ezt az önkormányzatok kapták meg, tehát az önkormányzatok elnökeinek volt címezve, de mivel többen is vagyunk itt érintettek, holnap 11 órakor sor kerül erre a megbeszélésre. Azt hiszem, főleg köznevelési kérdéseket tárgyalnak.

Ritter Imre szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Heinek Ottó elnök úr tájékoztatott erről, de holnap 12 órakor lesz Fehérvári József temetése Óbudán, aki a budapesti német önkormányzat egyik oszlopos tagja volt, és nem tudunk erre a találkozóra elmenni sem Ottó, sem én. De értesítjük, hogy a temetés miatt nem tudunk részt venni.

ELNÖK: Öszinte részvétünk a német nemzetiségnek és a Fővárosi Német Önkormányzatnak is.

Van-e még valakinek mondandója? Farkas Félix alelnök úr kér szót.

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Nekem is egy előre leegyeztetett programom lesz holnap. Mivel most értesülök erről, így sajnálatos módon én sem tudok részt venni ezen a megbeszélésen. Úgyhogy elnézést.

Köszönöm.

ELNÖK: Jó. Van-e más? Turgyán Tamás örmény szószóló úr, tessék parancsolni!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Ha van még néhány percek és egy kevés türelmetek, akkor az Interparlamentáris Unióval kapcsolatos helyzetről számolnék be, ha érdeklí a tisztelt bizottságot.

ELNÖK: Igen, természetesen.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Tökéletes. Van ennek az uniónak egy alapszabálya, amelynek a 4. cikkelye kimondja, hogy a nemzeti csoport tagjai az országgyűlési képviselők lehetnek. Ezzel kapcsolatban most van egy értelmezési vita, mert, elnézést kérek, ha akarom, azok vagyunk, ha akarom, akkor pedig nem. Ez a vita most folyik.

Időközben megalakult ennek a bizonyos nemzeti csoportnak az elnöksége, ugyanis a következő szervekből áll a csoport: közgyűlés, elnökség, titkárság, két- és többoldalú baráti tagozatok. A mostani állás szerint ránk ezekben a két- és többoldalú baráti tagozatokban számítanak, de a Sárdi Péter úrral folytatott megbeszélés alapján ilyen segédmunkás munkaviszonyban. Erre én nagyjából azt válaszoltam, hogy ez nekünk egy picit kevés, és mi szeretnénk ennek a testületnek a tagjaivá válni. Erre is van mód és lehetőség. Úgy tűnik, hogy az elnökség, amely gyakorlatilag Balla Mihály vezetésével felállt és minden parlamenti frakcióból egy-egy alelnökkel bír, hamarosan

napirendre tűzi ezt a miáltalunk kvázi felvezetett igényt, és hamarosan döntenek abban a diszkrét módosításban, miszerint a 4. cikkely úgy fog hangzani, hogy a nemzeti csoport tagjai országgyűlési képviselők és szószólók lehetnek.

Ennek egy problémája van, az, hogy ilyen gyakorlatilag nincs máshol Európában, csak Magyarországon egyelőre. És miután ennek a szervezetnek Genfben van a székhelye, elképzelhető, hogy egyeztetni kell, de nem valószínű, mert a nemzeti csoport választja meg a saját elnökségét, és így a saját elnöksége is dönthet. Itt van egy kis értelmezési probléma, nagyjából és röviden körülbelül decemberre, legvégső esetben decemberre várható döntés ebben az ügyben, és valószínűleg pozitív lesz. Egyébként Kövér László házelnök úr dönt e kérdésben is.

Itt tartunk nagyjából most.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást dr. Turgyán Tamás úrnak.

Van-e valakinek esetleg még bejelentenivalója, kérdése? *(Közbeszólások: A hölgy még jelentkezett.)* Igen, nem felejtettem el.

Ami bennünket érinthet, hogy a nyári időszakban, most úgy tudjuk, hogy a jövő csütörtökön-pénteken lesz plenáris ülés, előtte feltehetően a bizottságot már nem hívjuk össze, nyilván házbizottsági ülés is lesz, meg mi a háttérben dolgozunk. Tehát a jövő héten még plenáris ülések várhatók csütörtökön és pénteken, úgy készüljenek a bizottság tagjai.

Dr. Turgyán Tamás úr kért még szót.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Elfelejtettem valamit. Azt szeretném kérni tőletek, ha ez egyáltalán lehetséges, akkor tájékoztassuk egymást, és egyben hívjuk meg egymást ünnepeinkre, összejöveteleinkre vagy olyan napjainkra, amelyek inkább lazábbak. Akkor megvalósulhatna az is, amit te javasolsz, hogy háttérbeszéléseket folytassunk.

Minden nemzetiségnek vannak ünnepei, vannak napjai, van búcsúja, van ünnepe. Tegyük már meg azt, hogy hívjuk meg egymást, és akkor teljesen önkéntes alapon vagy összejövünk, vagy nem, de ez is egy lehetőség. Ez erősítené azt a légkört, amire azt hiszem, hogy itt egy icipicit szükség mutatkozik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varga Szimeon bolgár szószóló úr!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Én folytatnám a Tamás felvetését, és egy kicsit hivatalosabbá tenném. Elnök úr felé tennék egy javaslatot, s remélem, hogy a bizottság elfogadja. Minden frakciónak van a parlamentben irodája vagy egy olyan helyisége, ahol össze tudnak gyűlni. Azt javaslom, hogy nekünk is legyen egy ilyen, ahol bármit meg tudnánk vitatni bármikor, amikor arra szükség van. Jó lenne erre vonatkozóan egy igényt megfogalmazni, hogy ott bármikor össze tudjunk jönni és beszélgetni tudjunk. Köszönöm.

ELNÖK: Ha ez az iroda, illetve ez a tárgyaló megfelel... Elsősorban ez a mi bizottságunk tárgyalója, itt bármikor leülhetünk és beszélgethetünk, természetesen bekapcsolt mikrofonok és jegyzőkönyv nélkül is. De köszönöm a javaslatot, megoldódott.

Hartyányi Jaroslava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Abban igaza van, hogy ha ide bejövünk és nincsenek itt gyorsírók, nincs jegyzőkönyv, akkor itt informálisan beszélgethetünk.

Elnök úr, mivel megyünk az államfőhöz – mindig köztársaságot gondolok, nem tudom miért, hiszen nincs köztársaság –, ha jól tudom, kedden, ahol az államfő szószólókkal találkozik és nem elnökökkel, nem kellene-e informálisan beszélnünk arról, hogy milyen témákról beszéljünk az elnökkel? *(Dr. Turgyán Tamás: Hétfőn találkozunk a plenáris ülésen.)*

ELNÖK: Hétfőn nem lesz plenáris ülés, csak csütörtökön.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Már nem emlékszem rá, hánykor lesz a találkozó.

ELNÖK: 12.30-ra megyünk a köztársasági elnök úrhoz ebédre a Sándor-palotába. Ha gondoljátok, akkor itt találkozhatunk és kocsikkal közösen fel tudunk menni.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Azt javaslom, hogy az ülés után – amikor már nincsenek mikrofonok és nem lesznek jegyzőkönyvvezetők –, ha nem siettek, tartsunk egy informális beszélgetést.

ELNÖK: Nekünk teendőnk van az anyaggal és a frakciók hajkurászásával; pardon, ezt szépen megfogalmaztam. Tehát teendőink vannak a mostani javaslatok beépítésével az anyagba és a támogatók felkeresésével, tehát ez az időpont nekünk most nem jó, de azt tudom javasolni, hogy kedden 11 órakor itt találkozzunk és együtt menjünk fel. *(Farkas Félix: Fél 11-kor.)* Jó, kedden fél 11-kor találkozzunk itt, s akkor jó másfél óránk lesz megbeszélni a dolgainkat. Tehát kedden fél 11-kor találkozzunk itt a tárgyalóban.

Ritter Imre szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Szimeon szerintem nem arra gondolt, hogy itt legyen egy tárgyalónk. Mi egy csomó időt bent vagyunk a parlamentben, ahol menet közben szünetek vannak meg egyebek, ott kérjünk egy helyiséget, ahol – amikor a parlamentben plenáris ülés van és közben szünetek vannak – le lehetne ülni. Nem itt, mert akkor folyton ide-oda mászkálhatunk. Erre gondolt a Szimeon és ezt én is támogatom.

A másik: a múltkor is felvettem, hogy van öt olyan elnök, aki nem szószóló, és jó lenne a részükre állandó parlamenti belépőt igényelni. Ezt korábban mindig megkapták, de most az, aki nem szószóló, nem kapott. Jó lenne elérni, hogy a további öt elnök is kapjon állandó belépőt. Tehát ők személy szerint kapjanak belépőt, ahogy korábban is mindig kaptak.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Amit Imre mond, az októbertől mindenkire igaz. Mivel ide is állandó meghívottak és tanácskozási joggal részt vehetnek az üléseinken, nem ártana ezt gyorsan elintézni. Tehát kezdeményezzük, hogy annak az öt elnöknek is legyen belépője, aki nem szószóló. Egyébként ez egy régi gyakorlat, tehát semmi újat nem kérünk. Ősztől mind a 13 elnöknek legyen állandó belépője, és ne a mi kontingensünk kárára.

ELNÖK: Meg fogjuk nézni, milyen lehetőség van arra, hogy a Parlament épületében legyen egy olyan helyiségünk, ahol össze tudunk ülni, és az országos önkormányzatok elnökeinek szóló belépőknek is utánanéznünk.

Turgyán Tamás szószóló úr!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Az állandó meghívott nem egyenlő a tanácskozási joggal, ezt azért tisztázzuk. Állandó meghívottként helyet foglalhatnak, de tanácskozási joguk nem lesz.

ELNÖK: Az ügyrendünk szerint tanácskozási joguk van. A köztársasági elnök és még néhány meghívott, de az országos önkormányzatok elnökei is tanácskozási joggal vehetnek részt az üléseinken. Egyelőre ez a helyzet.

Hepp Mihály horvát szószóló úr!

HEPP MIHÁLY horvát nemzetiségi szószóló: Eszembe jutott még valami. Nekünk, elnököknek van diplomáciai útlevelünk, az enyém 2015 januárjában jár le. Utána is kapunk? (*Varga Szimeon: Igen, igényelhetsz. – Hartványi Jaroslava: Neked is ugyanaz jár, mint egy országgyűlési képviselőnek.*) Köszönöm.

ELNÖK: Feltehetően továbbra is jár a diplomata-útlevél. Megérdeklődjük, hogy ezt hol és hogy kell intézni. (*Hartyányi Jaroslava: Ugyanúgy jár, mint az országgyűlési képviselőknek. Sőt még a családtagok is megkapják.*) Most a Külügyminisztérium megbízottai vagyunk a bejegyzés szerint, aztán pedig majd az Országgyűlés elnökének leszünk a megbízottai.

Más kérdés, észrevétel? (*Nincs jelentkező.*) Még Szabó Szabolcs képviselő úr munkatársa, Komlói Réka kért szót. Kérdezem a bizottságot, egyetért-e azzal, hogy szót kapjon. Aki egyetért vele, kérem, hogy szavazzon! (*Szavazás.*) Látható többség. Ellenszavazat volt-e? (*Nem.*) Tartózkodás? (*Nem.*) Nem volt. Parancsoljon, Réka!

KOMLÓSI RÉKA (Dr. Szabó Szabolcs képviselő személyi asszisztense): Szép jó napot kívánok! Komlói Réka vagyok, dr. Szabó Szabolcs képviselő úr személyi asszisztense és egyben a szlovák nemzetiség egyik távoli tagja. Fuzik János elnök úr már ismer engem, hiszen én dolgoztam a Magyar Rádió nemzetiségi adásainak is.

Akik nem kapták meg a meghívót, azoktól elnézést kérek, mert nekem egy régi címlistám volt. Néhány meghívó visszajött, de mindenkit megpróbáltam telefonon vagy személyesen elérni. Van, akiket sikerült, van, akiket nem. Akik holnap nem tudnak eljönni – a német önkormányzat elnökétől is megkaptuk a választ, hogy sajnos nem tud jelen lenni a holnapi informális megbeszélésen –, elsősorban azoknak mondom: mivel ő a Kulturális bizottság tagja, ezt a dolgot az én nyomásomra is tovább fogja vinni, mert fontosnak tartjuk, hogy a hazánkban élő nemzetiségek a Kulturális bizottságban is megjelenjenek, és amennyire lehet, tőlünk telően fogjuk képviselni azt, amit önök esetleg nem tudnak, de szeretnének. Erről szeretnék holnap egy háttérbeszélgetést megkezdeni és azt folytatni. Akik viszont el tudnak jönni, azokat személyesen is meghívom, és holnap 11 órakor mindenkit szeretettel várunk az V. emeleten az 556-os tárgyalóban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, és sok sikert a holnapi háttérbeszélgetéshez.
Koranisz Laokratisz görög szószóló úr!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Megkérdezném, hogy az intézményvezetőket is hozhatjuk-e magunkkal, tehát az iskolaigazgatót, hogy megkapja az információt, illetve kérdezzen.

KOMLÓSI RÉKA (Dr. Szabó Szabolcs képviselő személyi asszisztense): Én hivatalosan a nemzetiségi önkormányzatok elnökeinek küldtem szét a meghívót, mert

van átfedés a szószólók és a nemzetiségi önkormányzatok elnökei között. De volt olyan, aki jelezte, hogy nincs átfedés, és akkor úgy jönne.

Most első körben mi úgy gondoltuk, hogy a vezetőket, illetve a szószólókat szeretnénk meghívni. Nyilván aztán a következő körben az iskolaigazgatókkal is, miután kulturális bizottságról van szó, és nyilván a kultúra, oktatás egy bizottsághoz tartozik, majd velük is szeretnénk találkozni. De most nyilván ez egy ismerkedés, egy informális megbeszélés lenne, és ez majdan egy folyamatos kapcsolattartás lenne.

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Köszönöm a választ.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Van-e még kérdés az „egyebekben”? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor köszönöm szépen az aktív közreműködést, köszönöm a segítőinknek is a munkát. Jó pihenést kívánok.

Kedden fél 11-kor találkozunk. Az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 16 óra 51 perc)

Fuzik János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Horváth Éva Szilvia, Soós Ferenc, Prin Andrea